

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

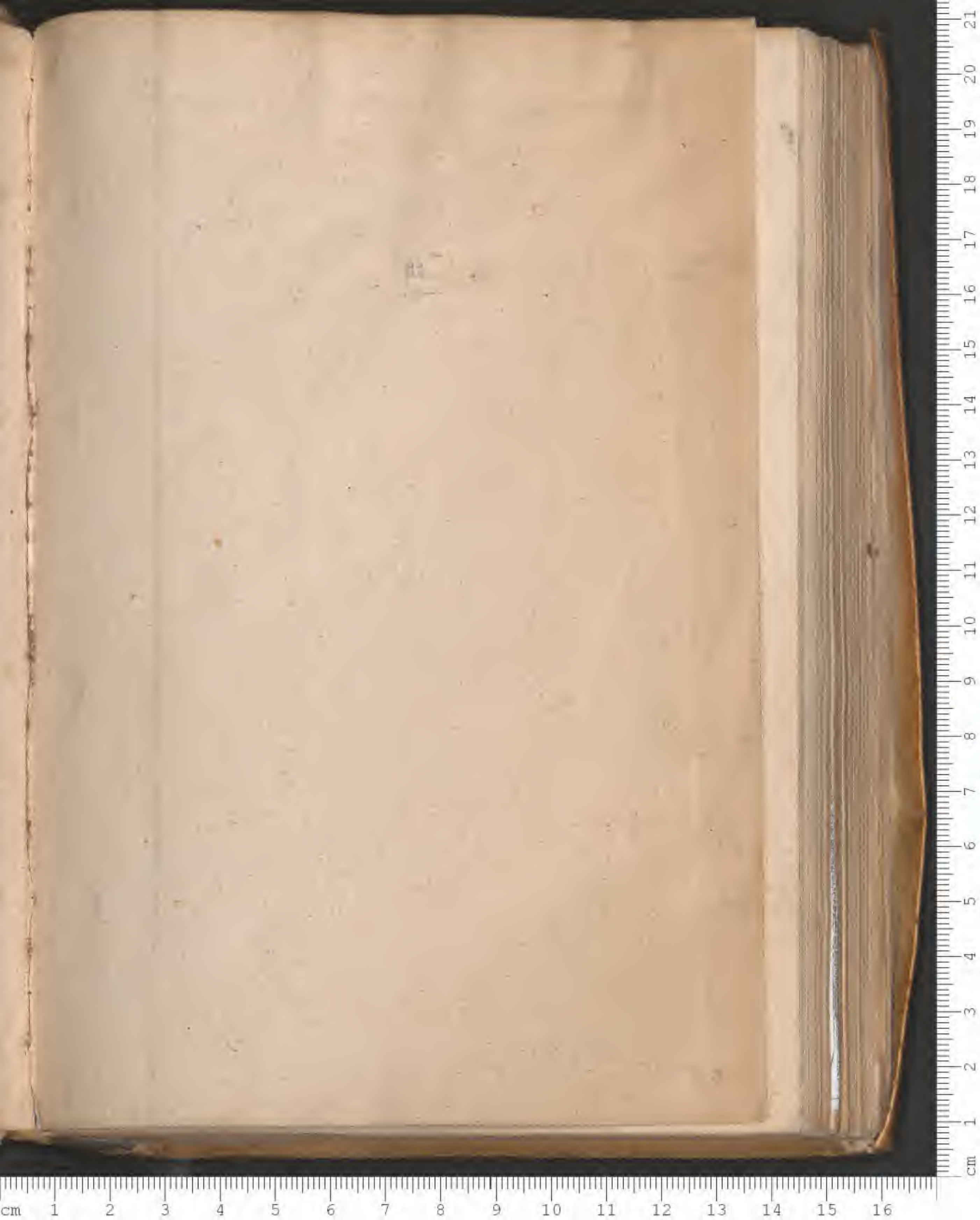

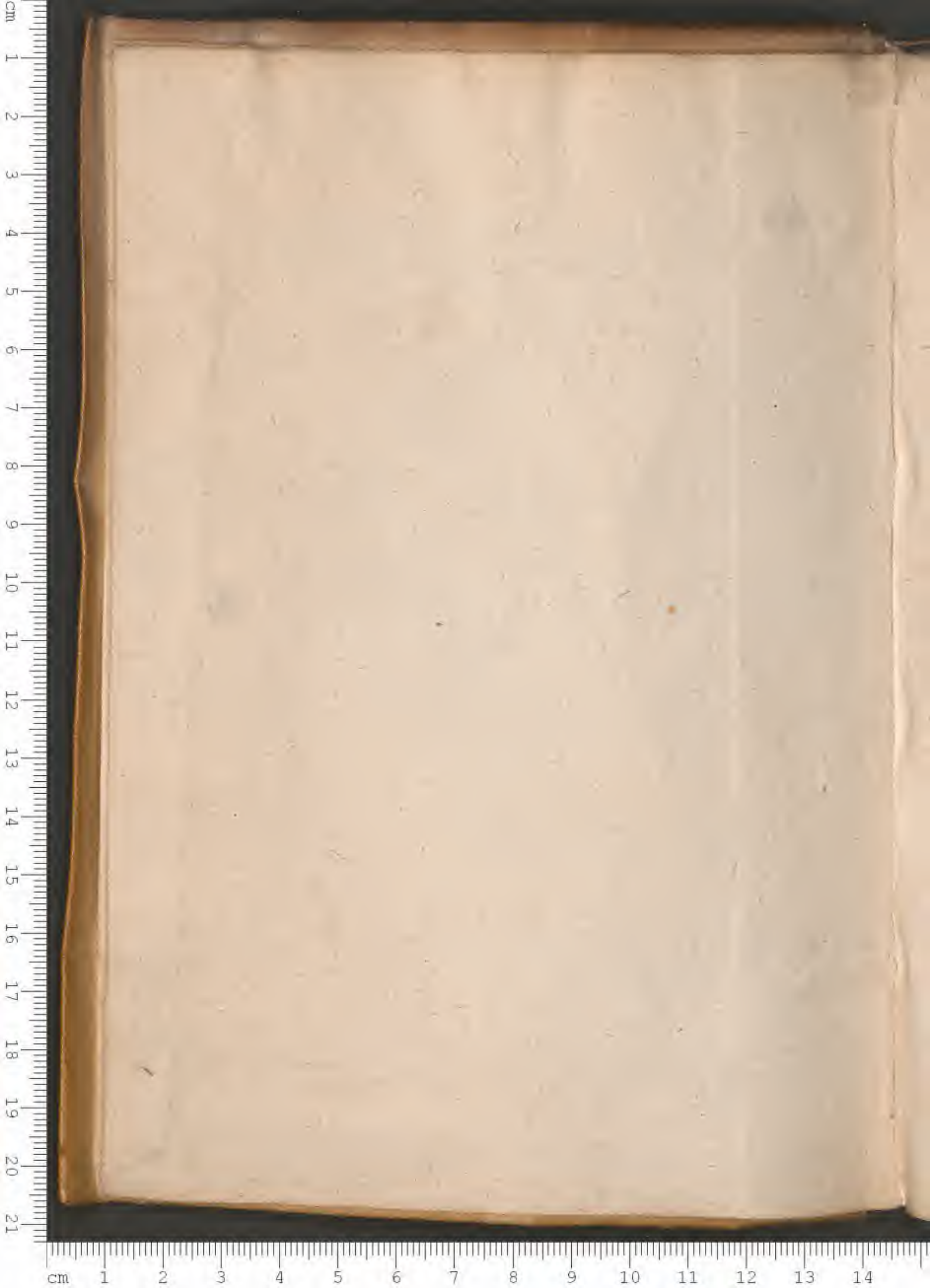

Ex Bibliothecâ
quam 16000. Voll. constantem
huic Abbatiaë S. Genovefæ Paris.
Testamento legavit Car. Mauriti.
LE TELLIER Arch'iep. Remensis.

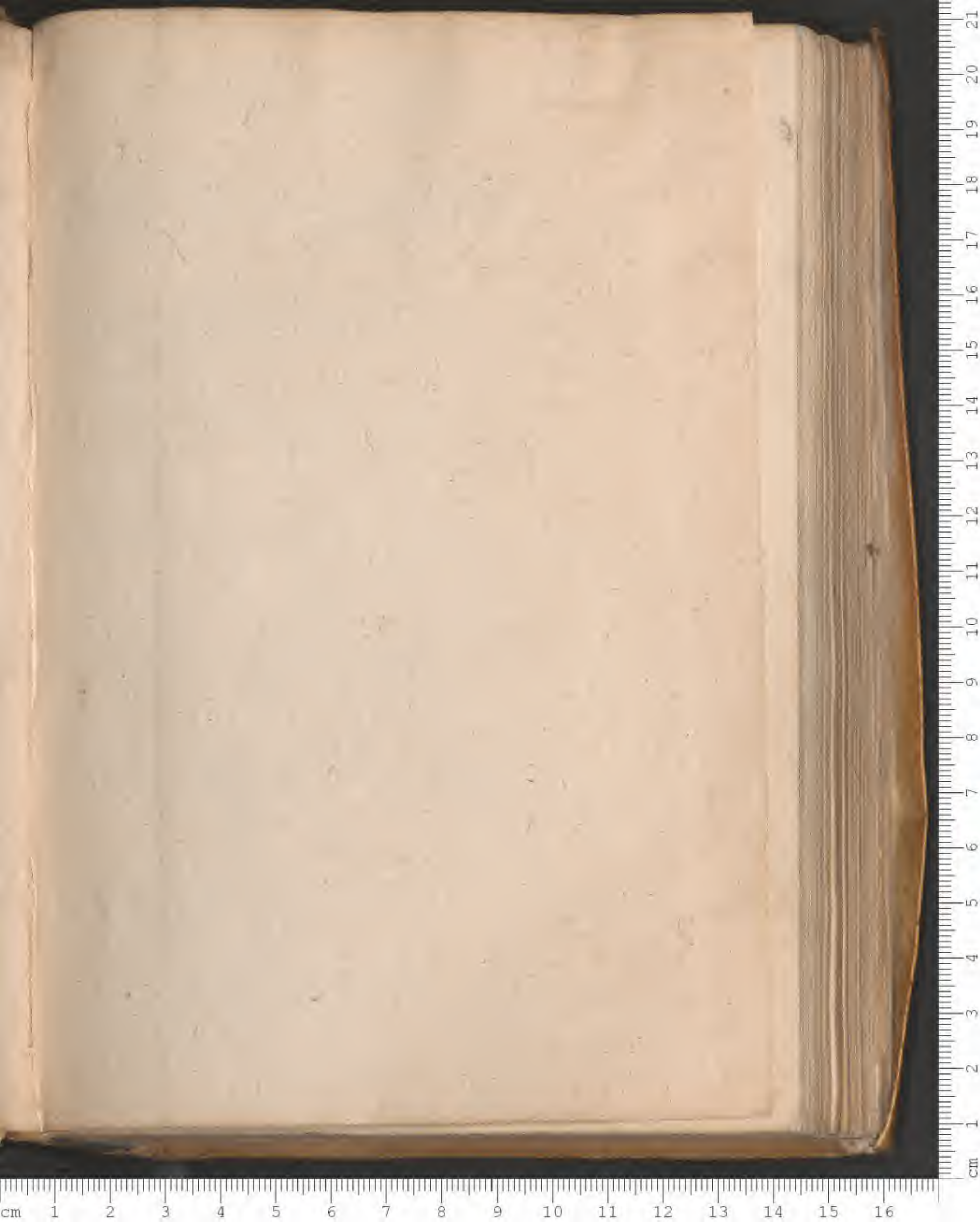
1597
C¹⁵E. 758.

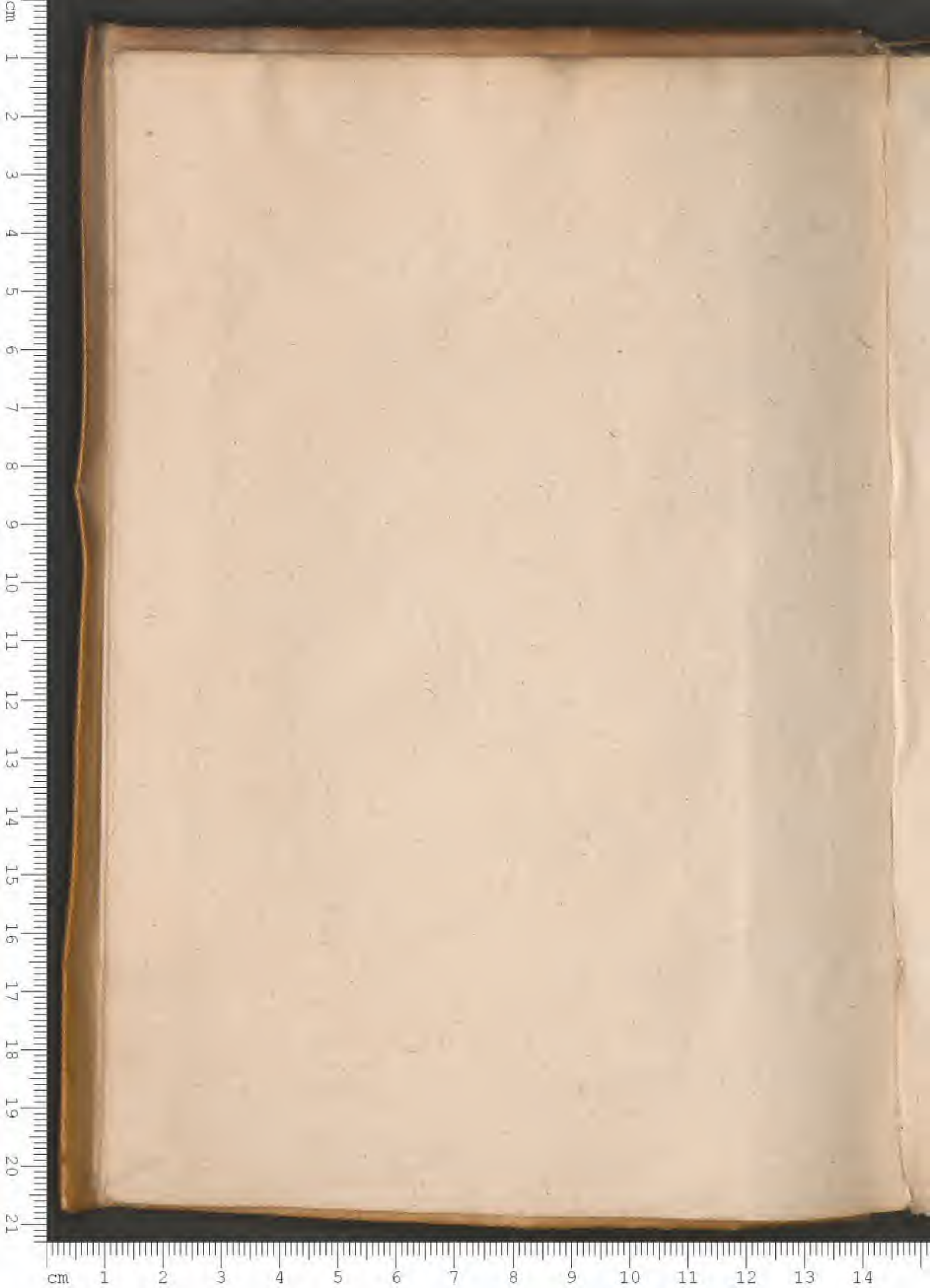

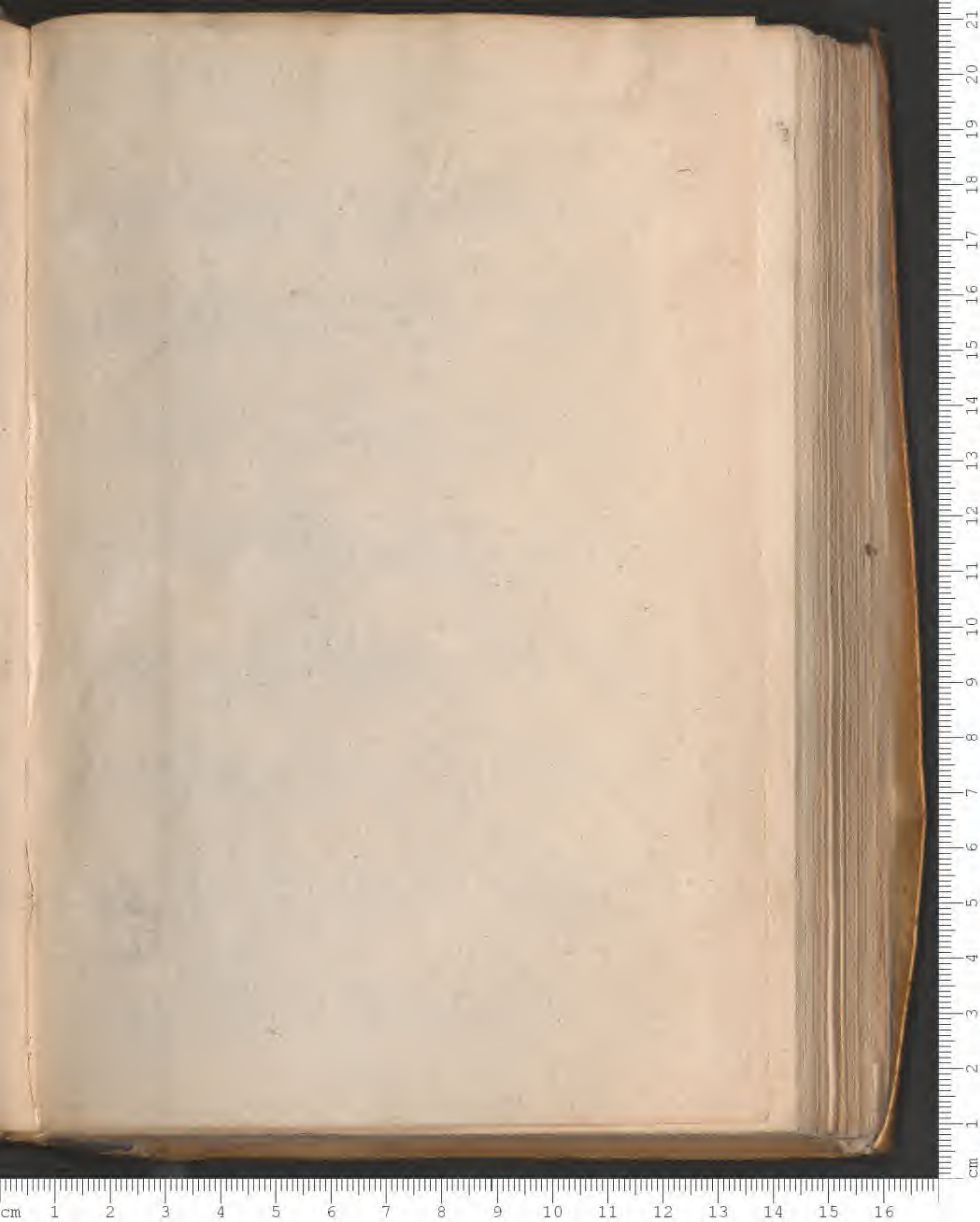

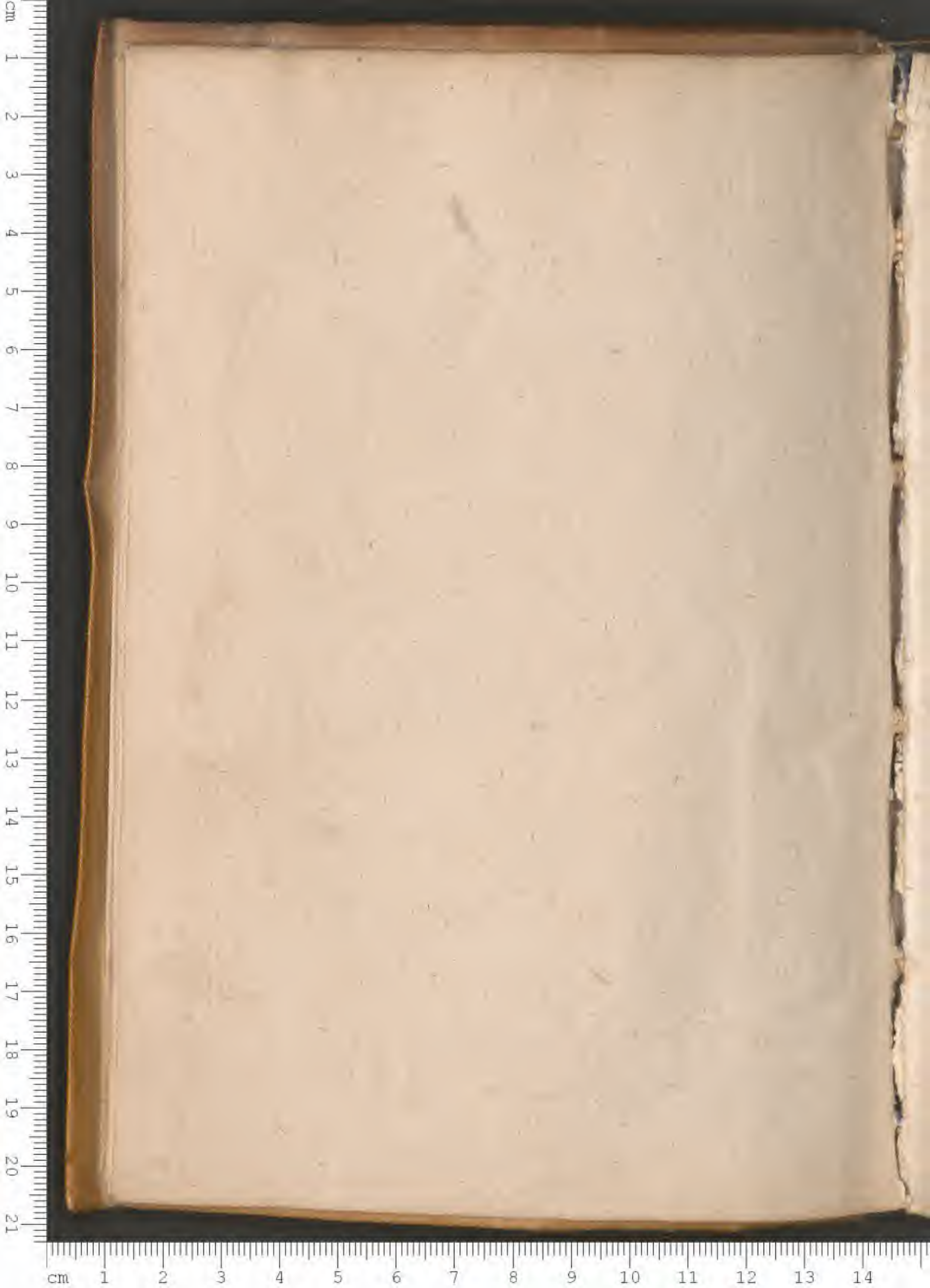

Prefatio super septē psalmos peniten-
tiales a dño Petro episcopo Cameracen.

v Era penitentia velut scala quedā est qua homo
peccator/ qui secundū eunāgelicā parabolā de-
scendit de iherlīm in iberico. rursus in iherlīm/ hoc
est ad patriam visionē ascendit. Huius vero scale septē sunt
gradus quibus correspondēt septē psalmi qui penitētia
les dicūtur. Primus itaq; grad⁹ est timor pene. a quo
primus ps. incipit. Dñe ne in furore tuo arguas me: neq;
in ira tua corripas me. Secundus est dolor culpe. hic
est qui in scō psalmo optando dicit. Beati quorū remisse
sunt iniquitates: et quorū tecta sunt peccata. et hunc pec-
catorū confessio ipsorū remissio sequit. Delictū meum (in-
quit) cognitū tibi feci et iniustitiā meā nō abscondi. Et ite-
rū. Dixi confitebor aduersum me iniustitiā meā domino
et tu remisisti impietate peccati mei. Tercius gradus
est spes venie/ hanc timor pcedit. qui rursus in tercio psal-
mo clamat. Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in
ira tua corripas me. Et hūc dolor comitatur. Afflictus
sum inquit ⁊ humiliatus sum nimis: rugiebam a gemitu
cordis mei. Post hec vero spes sequit. Quoniā in te dñe
speraui: tu exaudies me dñe deus me⁹. Quart⁹ ē amor
mundicie/ hanc non hoīs iustitia sed dei mīa efficit. Unde
quartus psalm⁹ ait. Misere mei deus scdm magnam
mīam tuā. ac deinde subdit. Amplius laua me ab iniqui-
tate mea. Et iterū. Cor mundū crea i me deus. Quint⁹
gradus est desiderii celestis patrie/ pro qua orat quint⁹
psalmus. Dñe exaudi orationē meam. Pcedit autē con-
temptus p̄sentis vite. Quia defecerūt (inquit) sicut fumus
dies mei. Et iterū. Dies mei sicut vmbra declinauerunt: et
ego sicut fenū arui / et hunc comitatur consideratio eter-
nitatis diuine. Tu aut dñe i eternū pmanes ⁊ c. Et rursus
a.ii.

Tu autē idem ipse es: et anni tui non deficient/et ex hiis
consequitur desiderium habitacionis superne: de qua cōclu-
dendo ait. filii seruoꝝ tuoꝝ habitabunt: et semen eoꝝ in
seculū dirigetur. Sextus gradus est diffidentia virtu-
tis pprie. et hāc iuuat confidētia diuine mīe: pro qua. vi.
psalmus suspirat. Deprofundis (inquit) clamaui 7c. et me-
rito. quia ad celestē patriam puenire ppria virtute diffi-
do. Nam si iniquitates obseruaueris dñe: dñe quis susti-
nebit? Sed de tue mīe copiositate cōfido. Quia apud do-
minū mīa: et copiosa apud eum redemptio. Septimus
gradus est exultatio spūalis letitie. Hanc assidua oratio
efficit. ideo septimus psalmus incipit: Dñe exaudi oratio-
nem meam: auribus percipe obsecrationē meā. Per hanc
ex diuinoꝝ operum consideratione in dei contēplationē
ascendit. Meditatus sum (inquit) in oībus operibus tuis
et in factis manuū tuarū meditabar. Unde tandē exultan-
do cōcludit. Spiritus tuus bonus deducet me in terram
rectā 7c. Nos ergo si in hāc terrā celestis iherlām deduci
cupimus: his septē penitentie gradibus ascendere/ et in
his psalmis assidua deuotōe meditari debem⁹: exemplo
beatissimi Augustini de quo legitur q̄ vltima qua defun-
ctus est infirmitate/ huius psalmos de penitētia quos sibi
iussierat scribi iacens in lecto contra parietē positos intu-
ebatur/ et vbertim ac iugiter flebat. Ideo ex huius sancti
doctoris alioꝝq̄ sententiis sup psalmis penitentialibus
quosq̄ orōnes seu meditationes deuotas componere di-
gnū duxi: quibus et ad penitentiā puocari/ et per pe-
nitentiā in dei contēplationē humanus anim⁹ valeat p-
moueri. Illud tamē in exordio p̄mittendū est/ q̄ licet. vii.
affectus quos vii. gradib⁹ scale penitētie appropriauim⁹
dictis septē psalmis apte decenterq̄ (vt ostensum est) con-
ueniant: Tamē sicut dicit hugo in libello de oratiōe. Sci-
endum est hanc pprietatē in oībus psalmis non esse vt p

totam seriem vnus affectus extendatur: sed sepe ex alio affectu transitur in aliū. sicut ex affectu timoris in affectum amoris / vel in affectū spei. vel consolationis: secundum quod mens orantis diuersis modis effici solet. hoc autem qualiter per singulos psalmos cognoscatur / licet non sit huius operis explanare: tamen quantum ad propositū pertinet satis ex sequentibus apparebit.

Meditatio deuota sup primo psalmo penitentiali.

Omne iesu xpe future iudex seculi. qui bonos in celeste regnū tuū / malos vero ī ignē eternū missurus es. dū ego reus et indignus peccator horrore futuri iudicii tui psideo: timens ac tremēs ad te clamare compellor / et dicere.

ne ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripas me. Sed ve mihi. Quō īmensam clementiā tuā ad furorē. quō infinitā miā tuā ad irā puocare merui: Merui utiq; et hoc sponte piteor: alioquin coactus fatebor. Scio tamē dñe (te docēte) quia tu semp idem ipse es: ideo tu in varios affectus oīo imutabilis es. de te quoq; scriptū est. Tu autē dñe virtutū cū tranquillitate iudicas. furis ergo semp trāquillus. irasceris sp placatus. Nō est furor tuus. nō est ira tua in te et in affectu tuo: sed est extra te et in effectu tuo. furoz tuus pena est inferni. ira tua pena purgatorii. In inferno quasi furiendo arguis: in purgatorio quasi irascendo corripis. In illo p iustitiā arguis insolubiliter: in isto p miā corripis salubriter. Et tamen ab utroq; opto eripi. ab utroq; desidero et peto liberari: dicens. ne ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripas me. Sed quo pacto. qua fronte. qua hoc psumo audacia: nō utiq; de mea iustitia sed de tua misericordia. Ideo. Miserere mei dñe. Quia.

a.iii.

re? Qm̄ infirmus sū. Nō mee virtutis firmitatē: sed mee
vanitatis allego infirmitatē. Ego infirmus: tu medicus.
ergo. Sana me dñe. hic adhibe que tu vis medicamēta.
Hic vre. hic seca. Tu tantū a furore tuo et ira/hoc est a
future vite pena me libera. Nec a te O pie medice fru
stra petoyt sanes me. Qm̄ pturbata sunt ossa mea. Ossa
loquor nō corporis: sed aie. Ossa aie mee/vires sunt aie
mee. quia sicut in ossibus corporis: sic inviribus aie p̄sistit
fortitudo. Vires aie mee/memoria. intelligentia et volun
tas. in quibus dū sane sunt: sancte trinitatis vera imago
est ⁊ similitudo. Sed heu me. qm̄ p̄ peccatū infirme facte
sunt: ideo pturbate/hoc est intra se et cōtra se invicē tur
bate sunt. Et ideo/ nima mea turbata ē valde. Quia
ergo nō modicū: sed valde turbata est aia mea. quia val
de infirmata est ois fortitudo sua: dum tibi morbū meū
detego. dū medico egritudinis magnitudinē ostendo: oro
vt sanes. Sed tu dñe vsq̄quo. vsq̄quo dñe sanitatem dif
fers? Non est dilatio ista crudelitas tua. sed ideo differs
vt dum me diu luctari pmittis cū vitis: ex hoc persua
deas aie mee in q̄ mala se p̄cipitavit/ ⁊ vt inde cautior sit
Nam ex difficultate et dilatione sanationis fit diligētior
custodia recepte sanitatis. vel ideo p̄fectam mibi differs
curationē: quia imperfectā offero tibi orationē. Nā hic
nūdū tā p̄fecte oro vt audiri merear: adhuc te loquente
dicam. Ecce assum. Quare hoc? quia nō satis p̄fecte
animā meā ad te p̄uerto: sed nec hoc possum nisi tu sup
pleas imperfectū meū. Ideo conuertere dñe et eripe a
nimā meā/hoc est fac me p̄fecte ad te p̄verti. Durum est
enī et laboriosū michi ad serenitatē/et tranquillitatē di
vine lucis a terrenarū cupiditatū caligie rectorqueri. Eri
pe ergo animā meā/ peccatis scilicet ligatā. et in sua cō
uersione hostibus multis impeditā ⁊ oppressam: tanq̄ in
berentem p̄plexitatibus huius seculi/ ⁊ spinas quasdam

dilacerantiū desiderioꝝ in ipsa persione patientem. Ab
hiis itaqꝫ malis eripiēs. Saluū me fac propter misericor
diā tuā. nō propter iustitiā meā (quia peccatis et demer
itis meis iusta debetur damnatio) Sed propter miseri
cordiā tuā: per quā persionis ad te pia ꝑmittitur saluatio
te dicente: Cōuertimini ad me/et ego conuertar ad vos.

Tu ergo qui auersus eras/et quē mihi aduersū mea
fecerat auersio:cōuertere ad me qui ad te conuersus sū/
et si paz conuersus:fac me pueri perfectius. et sic. Cō
uertere domine/a vindicta tua. Et eripe animā meā. nō
solum a ꝑsenti malicia: sed saluū me fac etiam a future
mortis miseria. quoniam nō est in morte qui memor sit
tui: in inferno autē quis confitebitur tibi? O piissime
domine. Nō immerito hic festino michi peccata dimitti.
quoniam post mortē/ vel in inferno non erit memoria tui
aut confessio peccati:que scilicet utilis sit ad veniā. quia
nunc persionis tempus est. Sed cum hec vita tranlie
rit:tꝑs erit retributionis. Ut ergo ab illa eterna mor
te. vt ab illa inferni damnatione per penitentiā liberer.

Aborauī in gemitu meo.lauabo per singulas noctes
lectū meū:lachrymis meis stratum meū rigabo. O feli
cem David qui has penitentie erūnas per tot noctes vti
liter sustinuit. Ne michi misero:qui has vna vix hora su
stinere valeo/ aut non volo. Et si quandoqꝫ velle michi
adiacet. quia tamen imperfecte volo perfrui nō inuenio
Tu ergo domine da michi velle. Da michi perficere. Da
michi laborare nō solum in gemitu cordis:sed lauare le
ctum lachrymis corporis/nec lauare solū exterius ⁊ su
perficietenus:sed etiā rigare intrinsecus.vt fletus meus
non solum ad exteriora corporis:sed vsqꝫ ad cordis in
tima perueniat:ibi qꝫ permaneat. Nec solum peto do
mine lauari/aut lachrymis rigari lectum vel stratū meū
corporalē:sed etiā spiritualē/scilicet interioris ꝑscientie.

a.iii.

et hoc p singulas noctes .i. p singula peccata ex ea orien-
tia. Oriuntur quippe mihi alternatim dies et noctes. No-
ctes patior cū carne serui legi peccati. Dies sentio cum
mente serui legi dei. O vtinā fugatis noctibus peccato-
rū et abiectis tenebris vitiorū: oriatur mihi et illucescāt
clarius dies virtutū/et lumina gratiarū. Sed heu me
miserū. Quia. turbatus est a furore oculus meus. Heu
heu et itez heu. quia oculus mētis mee vix potest ad or-
tum diei et spiritualis lūis p̄surgere. Et hoc. quia turba-
tus est a furore. nec solū a furore tuo diuino. tam futuro
quē timeo: q̄ p̄senti quē sentio: sed etiā a furore meo. p-
prio quē gemo/ hoc est a furiosa cōcupiscentia mea a pri-
mo parēte transfusa. p quā q̄diu sum in hac miserabili
vita. licet nō totaliter extinctus: tamē multipliciter tur-
batus est oculus meus. Et merito. q̄a Inueteraui in-
ter omnes inimicos meos/ scilicet inter oīa vitia et pec-
cata mea. que vere inimici mei sunt: dū me ab amore di-
uino sepant et auertūt. Inter que inueteraui: dū p inuete-
ratam consuetudinē me eis subiectū esse cōsensi. Sed
tu domine piissime post laborē et gemitū/ post ymbres et
crebros riuos lachrimarū da mihi tue p̄solationis auxili-
um. vt dicere valeā. Iscedite a me omēs qui operamini
iniquitatē: qm̄ exaudiuit dñs vocem fletus mei. Da mi-
hi optare ab opariis iniquitatis separari. non solū loco
sed animo: in quorū peccauī consortio. vt sic et tua in me
correptio et mea in te p̄solutio innotescat. vt sic spiritus
meus sentiat: qm̄ exaudisti vocē fletus mei. Da mihi dñe
vt iterum atq̄ itez exultans dicam. Exaudiuit dñs de-
precationē meam: dñs orationē meam suscepit. Deprecā-
tionē meam pro deponendis peccatis/ et orationē meam
pro virtutibus adipiscendis. Sed non solum dñe non
solū da mihi exaudiri p me. non solum pro mea: sed pro
meorū proximorū salute. nec solum pro amicorū meorum

sed etiam pro inimicorum persione. ut exemplo viri perfe-
cti dicam cum sancto tuo dauid. rubescant et conturbentur
vehementer omnes inimici mei. Erubescant exemplo
meo de actibus suis malis; et perturbentur terrore iudicii
ad penitentiam non leuiter; sed vehementer cum gemitu forti
ut sic. Et puerantur et erubescant valde velociter. Ne con-
uersio sua et erubescencia penitentiae suae differatur damna-
biliter. quia nisi in presenti vita sic puerantur et erubescant
(sed potius ut ab iniquis fieri solet penitentes irrideant.
et suis irrisionibus infirmos erubescere faciant) tandem
in finali iudicio erubescant et erubescētes dicent: Hi sunt
quos aliquando habuimus in derisum. Nos insensati vi-
tam illorum estimabamus insaniam. Ecce quomodo computati
sunt inter filios dei; et inter sanctos soror illorum est. Quid
vobis profuit superbia; aut quid diuitiarum iactancia con-
tulit vobis? Tunc ergo puerantur et erubescant; sed erit
hec conuersio et erubescencia ad damnabilem confusionem
quia habere noluerunt penitentiam salutarem. Et hec
omnia fient valde velociter. quia quando minus de iudi-
cio sperauerint et dixerint. Pax et securitas; tunc repen-
tinus superueniet interitus.

Deuota meditatio super sancto psalmo penitentiali.

ne Iesu xpe qui culpa offenderis et penitentia pla-
caris. Tu magister optie qui interius docens; il-
luminator es cordium; da michi intellectum. da execato cor-
di meo et tenebroso intellectui meo lumen tuum. quo culpa-
bilem offensam plene ac perfecte valeam agnoscere; ut per pla-
cibilem penitentiam pie/benigneque velis agnoscere. da michi
culpam meam offensamque tuam taliter agnoscendo dolere; ut
eam digneris misericorditer agnoscendo delere. Da michi
ergo ut de illorum sim numero de quibus per prophetam tuum

dicitur.

b **E**ati quoz remisse sunt iniquitates: et quoz tecta
sūt peccata. O me beatū si a te dñe remisse sint ini-
quitates mee. itavt michi dones indulgentiā ex grā tua:
cui debes vindictā ex culpa mea. vt michi dones indebi-
tam grām: cui iuste reddere potes debitam penā. O itez
me beatū si tecta sint peccata mea / quomodo tecta? non
ita tanq̃ in me abscondita maneant: sed ita deleta vt tu
deus ea non videas / id est nō eternaliter punias. Te enī
peccata videre quid aliud est q̃ pctā punire? Sicut scri-
ptum est. Auerte faciē tuam a peccatis meis. Tu ergo ea
peccata nō vides: sed ab eis faciē auertis que non ad-
uertis / id est que non punis. Tu ea nō agnoscis quibus
ignoscis. Tu ea tegis per grām: que non imputas ad pe-
nam. Ideo recte subditur. eatus vir cui non iputa-
uit dñs peccatū. Sed cui non imputat? Certe ei nō impu-
tat sed ignoscit ⁊ agnitū nō defendit: si p̃fitendo corrigit.
nec meritū suum sibi sed gratie dei attribuit. De quo dñs.
Nec est in spiritu eius dolus. Sed nec in ore eius. quia se
accusat cum sit peccator / et corde tenet quod ore fatetur
Dolus enim est: si quis peccator se iustum predicet: qui
vero se accusat dolo caret. Talis erat publicanus ille hu-
milis: qui dicebat. Propicius esto deus michi peccatori.
Unde sequitur. uoniam tacui inueterauerunt ossa me-
a dum clamarem tota die. Quia tacui quod non erat ta-
cendum / scilicet confessionem peccatorum. Inueteraue-
runt ossa mea / id est defecit interior fortitudo mea. dum
clamarem tota die: dicendo quod non erat dicendum / sci-
licet iactanciam meritorum. Econtra vero si clamaſsem
peccata et tacuissem merita: robusta et firma fieret vir-
tus mea. Tacui ergo et clamaui. Tacui pctā: clama-
ui merita. Tacui vnde deficerem. Tacui de peccatis con-

fectionem. Clamaui de meritis presumptionē. Sana mē-
bra medico ostendebā: vulnerata tegebā. Et ideo nō fui
sanatus: sed inueteratus / hoc est in peccatorum meorum
vetustate remansi, quia per culpe mee confessionem gra-
tie tue nouitatem non quesui. Et ideo. Quoniam die
ac nocte grauata est super me manus tua: conuersus sū
in erumina mea dum configitur spina. O domine pie me-
dice, qui etiam percutiendo sanas, quia manus tua: vin-
dicta tua assidue die ac nocte grauata ē super me, ad hu-
miliandum me superbum peccata tacentē / merita iactan-
tem. Ideo tandem cōuersus in erūna mea, in miseria me-
a / Hoc est conuertendo ad me ipsum cognoui me miserū
dum configitur spina / id est dum compungitur conscien-
tia mea. Sicut enim spina dorsū erigit hominem sursum:
sic ratio vel conscientia spiritum prius ad terrena curua-
tum / ad superna resurgentem dirigit. Hac ergo de cul-
pa sua conpuncta peccator humiliatus ait. elictū me-
um cognitum tibi feci: et iniustitiam meam nō abscondi.
Merito quidem delictum meum, quia facienda omisi / et
iniustitiam meam (quia non facienda commisi) tibi con-
fitendo aperui et detexi. Aperui: vt operires. Detexi: vt
tegeres. Unde sequitur. Ixi confitebor aduersum
me iniusticiam meam domino: et tu remisisti impietate
peccati mei. O magna utilitas confessionis peccati: maxi-
ma quoque benignitas miserantis dei, quia ad solum con-
fitendi propositum remittitur peccatum. Non enim dixi
confiteor: sed dixi confitebor / id est proposui confiteri in-
iustitiam meam aduersum me / me ipsum: et non alium
accusando. Et statim tu et non alius remisisti iniquita-
tem peccati mei. Et bene mei, quia quod pecco hoc me-
um est. Quod autem a peccato resurgo: hoc tuum est:
Absit ergo a me vt peccatum meū imputem tibi / et dicā

hoc deus voluit. hoc factū/ hoc stellarū constellatio mihi
fecit. Non est hoc confiteri iniustitiā meā aduersum me;
sed aduersū ⁊ te sūmum bonū de malicia accusare. Dicā
ergo potius. Dñe miserere mei sana aīam meā: quia pec-
caui tibi. Et ne putetur remissionē peccati parū dei
donū esse sed tanq̃ magnū deuotis p̃cibus exposcendū:
statim subiungitur. ⁊ hac orabit ad te omis sanctus
in tempore opportuno. Omis enī s̃ctus (hoc est per pec-
cati remissionē sanctificatus) p̃ hac remissione orabit ad
te. quia omis sanctus eget auxilio gr̃e et gratuite remissi-
onis tue. Sed quādo orabit? in tempore opportuno/ hoc
est in tēpore huiusvite mortalis. in qua est opportunum
tēpus remissionū. quia post eam erit tempus retributio-
nis. vel in tēpore opportuno/ hoc est in tēpore gratie per
christū reuelate. de quo ait aplūs: Quando venit plenu-
do temporis misit deus filiū suū factū sub lege: vt eos
qui sub lege erant redimeret. Sed licet in tempore op-
portuno ois sanctus oret. eruntamē in diluuiū aquarū
multarū ad eum non approximabūt. Non enī eripit
oratio sanctos eos qui per obstinatam p̃suetudinē absor-
bentur in diluuiū aquarū multarū/ hoc est in multitudine
effluentū carnaliū deliciarū: sicut voluptuosi. vel in mul-
tiplicitate variarū doctrinarū: sicut philosophi. vel in vari-
etate diuersorū errorum et sectarum: sicut heretici. vel in
vanitate fataliū superstitionū: sicut sunt astronomi/ qui
omnia fatali necessitati aut fortune celesti attribuunt. vel
in numerositate ceremonialiū obseruantiarū: sicut iudei
q̃ ātiquis obseruātiis carnaliter itellectis salutē ascribūt
Nō inq̃ omēs qui sunt in hmoi p̃fundo diluuiū aquarū
multarū ad eū non approximabūt. Qm̃ hee aque diuerse
sunt ⁊ amare. et a fōte vere ⁊ dulcis aque (hoc est a chri-
sto qui fons est pure veritatis) remote. Quid ergo fa-
ctur⁹ sum dñe: vt effugiā ab hoc tam periculoso diluuiū

aquarū multarū et approximē ad te. Certe scio (te docen-
te) q̄ ppe est dñs omnibus inuocantibus eū: oibus inuo-
cantibus eū in ueritate. Ideo inuocabo te nō solū in vo-
ce corporis: sed in ueritate cordis. hoc est in uera deuo-
tione cordis se humiliantis. et nichil de se p̄sumentis. et
nil sue potētie supbe tribuentis / et dicā. Tu es refugiū
meū a tribulatione q̄ circūdedit me. Tu solus nō alius
es mihi refugiū a tribulatione huius seculi: q̄ vndiq̄ cir-
cūdedit me. tu q̄. Exultatio mea erue me a circūdantib⁹
me. ostēdendo viam q̄ eripiar a diluuiō aquarū multarū /
et a piculo circundantiū me malorū. Jam vero dñe qui
non deseris sperantes in te. Jam qz in te spero et in hac
spe gaudeo: a te cōsolatus audio te dicentē. Intellectū
tibi dabo et instrua te in via hac q̄ gradieris. Ne aberres
a via dei / et ne quis noceat tibi. firmabo sup te oculos
meos: vt in via dirigāt oculos tuos. Sic igitur dato mi-
hi intellectu / ipsoq̄ a te instructo et in te firmato conuer-
tam me humilis ad supbos ⁊ obstinatos. et eruditus ad
stolidos et ignaros / et dicam. Nolite fieri sicut equus et
mulus: quibus non est intellectus. Per equū significanē
superbi erecta ceruice pctā sua defendētes. Per mulū sto-
lidi: quelibet pctōz onera sine discretiōe portantes. Hi er-
go si non corrigātur / sed velint fieri similes brutis aiali-
bus quibus nō est intellectus. Tu dñe. n̄ chamo et fre-
no maxillas eorū constringe: qui non approximāt ad te.
Si enī non conuertātur et approximēt ad te per peniten-
tiam: dignū est vt corrigātur et confringātur a te per pe-
nam. Ideo equus freno et mulus chamo arceantur / id est
maiori ⁊ minori tribulatiōe iuxta culpe exigentiā cōfrin-
gantur. Si vero freno et chamo non domentur: restat
vt duriori flagello castigentur. ideo sequitur. Multa fla-
gella peccatoris. et in presenti vita pariter ⁊ futura. Spe-
rantem autem in domino mīa circundabit. Nec īmerito.

In tua diuina mīa sperantē et non in sua humana iusti-
tia confidentē. circundabit. i. circūquaq; vallabit dei mīa
Ne aliqua ex parte sibi iaceat diaboli malicia. Magna
ergo dñe. magna exultatio. magna gloria sperantibus in
te. Ideo eis dicitur. etiamini in dño et exultate iusti: et
gloriamini omēs recti corde. Qui sūt iusti ⁊ recti corde?
hū sunt qui non in se/ sed in dño sperāt: nec sue sed diui-
ne voluntati se pformāt. Sicut christus docuit dicēs. Nō
sicut ego volo/ sed sicut tu vis. In capite ostendens quid
futurū esse debebat in membris. hū ergo non in se: sed in
dño letantur. exultāt. gloriāntur. letantur siquidē tacita
suauitate gaudētes/ exultant p̄citati animi gaudio feruē-
tes. gloriāntur feruore caritatis extra se in deū transeun-
tes. O vtinam dñe vtinā sic detur michi non in me sed in
te letari/ exultare ⁊ gloriari/ vt sic humiliter capiti me cō-
formans: veraciter efficiar mēbrū christi.

Deuota meditatio sup tertio ps. penitētiāli.

ñe iesu xpe cui nunq̄ sine spe venie supplicatur.

Cum plura duobus prioribus psalmis de timo-
re ac dolore culpe tibi colloquēdo predixerim/ Et nūc a
liqua de spe venie tibi supplicādo loqui pposuerim: sem-
per tñ ad priora relabor/ ⁊ pene timore ac culpe dolore p-
teritus tibi itez repetere compelloz.

ñe ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua cor-
ripias me. Ego siquidē de pctis penitens: peccati
p̄scius ⁊ inde grauiter afflictus. Ego in malis positus pe-
iora timēs/ ⁊ inde lugens multis modis crucior. Sed cru-
ciat⁹ grate āplector tanq̄ minores meis demeritis mecū
pie actū reputās: si p eos liberer a penis eternis. Ideoq;
supplex oro/ vt tu dñe arguas ⁊ corripias me. nō in furo

re vel ira: sed in pietate et misericordia. Ita ut pena mea sit non ad
ira ad eternam ultionem: sed a misericordia ad piam correctionem.

Sufficiant tibi domine mala que patior in hac presenti vita:
ne in futura infligas peiora. Quoniam sagitte tue infixę
sunt mihi. Sagitte tue sunt vindicte tue/ scilicet dolores
corporis et anime. quia sicut sagitte intenduntur et deinde infi-
guntur: ita vindicte tue intensę fuerunt in adam propter eius
inobedientiam/ et inde nobis infixę sunt per originale culpam
et multiplicem penam. Ipse enim totius huius miserie fuit origo:
nos propago. Sed ve mihi quia sagitte tue non ad modicum tem-
pus nec ad unicum vulnus infixę sunt: sed diu et usque ad finem
seculi manent/ et multis modis in corpore et anima vulnerant
Et sic in sagittis tuis confirmasti super me manum tuam. id est. vin-
dictam tuam. Quam per dolorem eo usque confirmasti super me
ut possim dicere. Non est sanitas in carne mea a facie ire
tue. Porro enim mortale corpus tot miseriis subditum/ quod
etiam cum sanum dicitur non vere sanum sit. quod leuiter leditur et
sepius grauius infirmatur. Est autem hec multiplex mise-
ria carnis mee a facie ire tue. id est. ab instantia vindicte in adam
originaliter inchoate. Quid plura? Non est pax ossibus
meis/ hoc est interioribus viribus meis: sed est continua pu-
gna ab infirmitate et rebellione carnis. et hoc. A facie pec-
catorum meorum. Quia huius miserie mee causa non solum est
originalis culpa: sed simul causa sunt actualia peccata mea.
Unde merito sequitur. Iniquitates mee supergressę sunt
caput meum: et sicut onus graue grauante sunt super me. Quia
enim iniquitates mee caput anime mee/ id est rectam rationem
supergressę sunt. Et eleuauerunt caput meum superbum
contra te deum meum: Ideo tu domine aggrauasti me
gravi onere penarum. Sed hoc domine non tibi sed mihi im-
puto. Quia. Utruerunt et corrupte sunt cicatrices mee:
a facie insipientie mee. Ideo enim iniquitates supergressę sunt/ gra-
uate super me. quia cicatrices mee. id est. plage peccatorum meorum prius per

baptismū sanate putruerūt: cum iam peccato cōsensi. et
corrupte sunt: dum iam peccatū i actū pduxī. Et hoc to-
tum a facie insipientie mee. quia stulte gratiā baptismalē
perdidī. nec eius viribus sapiēter vsus fui/ et ideo. miser
factus sum. Non vna solū: sed multiplici miseria afflictus
et cruciatus sum. adeo deiectus ad terrena: vt me erige-
re nō valeā ad supna. Et nisi tu dñe me creperis: i hac mi-
seria et curuitate mansurus sū. et hoc vsq; in finē. i. vsq;
ad mortē. Et tota die cōtristatus ingrediebar. hoc est to-
ta vita in hac manens tristitia: huius vite viam gradiens
ambulabā. non inueniēs sabbatum. i. mentis requiē quā
optabam. Nec mirū. in lumbi mei impleti sunt illu-
sionibus: et non est sanitas in carne mea. Deu me mise-
rū non īmerito cōtristatus sum. qm̄ non solū nō est sani-
tas in carne mea. non solum tēptatus sum ab infirmita-
tibus et rebellionibus carnis: Sed etiā lumbi mei. i. car-
nalitas et sensualitas mea vexatur illusionibus dyaboli-
cis. nec solum pecco carnis infirmitate: sed dyaboli fati-
gatione. Quid plura? non solum lumbi carnis mee: Sed
etiam vires aīe mee replētur illusionibus. Illusiones enī
aīe infinite sunt/ q̄ aliquādo vix orare sinūt. Et ita nō est
in toto hoīe vnde plena sit letitia. plenū cordis sabbatū.
plena requies: donec aīa illusionibus exuat/ et corp⁹ sa-
nitate īmortalitatis induat. Propterea clamabat aplūs.
Infelix ego hō. quis me liberabit de corpe mortis hui⁹?
Et ideo nō īmerito. slictus sum/ corpe simul et aīa p̄
fatis vexat⁹ miseris. Et inde. Duiliatus sū nimis. Quip-
pe. Quia prius supbus eram nimis. Et p̄terea. Rugiebā
a gemitu cordis mei. Gemitus corde/ et rugitus voce fi-
eri solet. Ego vero nō voce: sed gemitu rugiebā. i. cū ma-
gno desiderio aīe p̄solationē querebā. non in verba oris:
sed in gemitū cordis prorūpens. Est ei gemitus carnis?
gemitus mētis. Ois gemitus qui de exterioribus est: car-

nis est. Qui vero p sabbato id est spūali requie (quā ca-
ro non optinet) cordis est. Et quia hunc gemitū non
homo nouit sed deus: ideo. nē ante te omne desiderū
meū: et gemitus meus a te non est absconditus: Sed meri-
to exauditus. quia pius est et nō pro terrenis: sed pro ce-
lestibus. Sit ergo dñe desiderū meum ante te. id est tibi
gratum et acceptabile. Audi et exaudi desiderū meū
cū gemitu meo. Accelera dñe et exaudi cito. quia. or-
meū p̄turbatū est. Et pauore ac terrore p̄cussū. et hoc
ideo quia. Dereliquit me virtus mea. s. virtus illa quam
habui ante peccatū. Si enī hec mansisset nichil terreret.
Sed cur hec dereliquit? quia etiā reliquit me lumen ocu-
loz meoz et ipm nō est mecū. quia tu deus meus qui es
lumen verū/ quod illuminat oēm hoīem venientē in hūc
mundū. Tu qui es spūale lumē oculoꝝ meoꝝ intellectu-
alium/ non es mecū per gratiā tuā: sed dereliquisti me p̄
pter culpā meā. Sed hactenus dñe tibi confessus sum
mala que interius patior: Nunc autē ea plango quibus
exterius crutior. Nam. nīci mei et proximi mei aduer-
sum me appropinquauerūt et steterūt. Dñi qui michi esse
debuerant ad humanū solatiū sunt michi ad tumultū pas-
sionū. t qui iuxta me erant/ tanq̄ amici et proximi. a
longe steterunt/ tanq̄ hostes et aduersarij. Et merito re-
cesserunt a me. quia peccādo recessi a te. merito pdidi hu-
manā amicitia: quia perdidi diuinā gratiā. Nec so-
lum crutior a persecutione hoīm: sed a tētatione demo-
nū. Nā vim faciebant qui querebāt aīam meā. Demones
enī qui aīam meā querunt ad eternā dānationē. Uim mi-
chi faciūt per malignā tēptationē. et non solū per seipos
sed per ministros suos. de quibus dicitur. t qui inqui-
rebāt mala michi locuti sunt vanitates/ et dolos tota die
meditabant. Dñi qui amici et p̄ximi esse debuerāt inqui-
rebant mala michi meditādo p̄tra me dolosa/ et loquēdo

b.i.

vana. id est falsa et deceptorum verba. Tales autē dolosi
et mendosi ministeriū exercent diaboli qui pater est men-
daciū. Ecce ergo quibus malis crucior et tamen quia
maiora hiis me meruisse fateor. Ideo iniurias et obpro-
bria sine murmuratiōe patior. Et hoc est quod sequitur.
ego autē tanq̃ surdus non audiebā: et sicut mutus nō
aperiens os suū. Nichil ad obprobria respondebam. et
factus sum sicut homo nō audiens: et non habens in ore
suo redargutiones. Quia arguentes me non redarguebā
sed redargutiones patienter ferebam. Sed quare hec
omnia tam patienter sustinui? in in te dñe speravi. Ideo
propter te patienter sustinui mala. qm̃ non in me: sed in
te speravi bona. et quia per patientiā pene speravi veniā
culpe: ideo. Tu exaudies me dñe deus meus. Dando libe-
raliter veniā/et consequenter grām et gloriā. O magna
patientie virtus: cui datur venia peccatorum/et perveniam
gratia meritorum. et per grām gloria premiorum. O salutaris
medicina per quā in leticiā mutantur tristitia et aduersa.
Ad hoc autē dñe ideo exaudies me non de te desperā-
do diffidentē: sed in te sperando confidentē. via dixi
nequādo supergaudeant michi inimici mei. Quia non ex
superba p̃sumptione: sed ex pia spei deuotione dixi/ q̃ tu
deus meus exaudies me. Et hoc dixi ne inimici mei de-
tractores mei supergaudeāt michi/ si videāt me in te spe-
rantē non proficere sed deficere. Merito enī cauent iusti
ne de lapsu eorum exultent inimici. Ideo sequitur. Et dū
cōmouentur pedes mei/ id est dū affectiones mee labunt̃
in pct̃m ex humana infirmitate: irridēt impii. Et sup me
magna locuti sūt. Irridēdo michi. et sup me magna scan-
dala obprobriaq; loquēdo. vbi potius si essent pii: mee de-
berent cōpati infirmitati: eamq; excusando humane mise-
rie humanitus miseri. Sed adhuc dñe etiam exaudi
es me. in ego in flagella paratus sum. Sciens enim

q̄ filium quem amas. et si quādoq; non suauiter: tamen
semper salubriter flagellas. Ideo flagella tua paratus sū
patienter suscipere. Non contra ea inurmurādo: sed me
ipsum accusādo. Quia dolor meus in conspectu meo sp̄.
Dolor de peccato meo semp est in conspectu meo. semp
de peccato meo doleo: dum peccatū meū contra me ipm
esse conspicio. Et hoc est quod sequitur. in iniquita
tem meam annūciabo/ipsam coram te contra me accusā
do. Et cogitabo pro peccato meo/ipm in me cogitatione
sollicita corrigendo/et a te tuaq; miseratione solita medi
cinalem curā humiliter postulando. Sed dum medici
nam tuā peto O pie medice. Ecce quid ad curā meam p
te fieri pmittitur. Ecce enī quid sequitur. inimici
autē mei viuunt et confirmati sunt super me: et multipli
cati sunt qui oderunt me iniq;. O salutaris: sed non sua
uis medicina. O mirabilis: sed medicinalis cura. per tuā
nanq; permissionē ad meam fit probationē. fit inq; medi
cinaliter et salubriter q̄ inimici mei p̄spere viuunt in hoc
mundo vbi in aduersitate laboro et gemēs rugio. Et qđ
grauis est confirmati sunt super me in persecutione. et
quod grauissimū est qui oderunt me iniq;/mala reddēt
pro bonis. non pauci: sed multiplicati sunt et quotidie
plures fient. De quibus subditur. ui retribuunt ma
la pro bonis detrahebant michi: qm̄ sequebar bonitatē.
ipsi vero econtra sectantur iniquitatem Sed quia hec
mala essent intollerabilia nisi te iuuante pioq; medicamine
tuo confortante michi fierent salubria ad curandā pecca
ta. Ideo. e derelinquas me dñe deus meus: sed vt pro
misisti (quoniam in te speraui) libera me: quoniam cogno
ui nomē tuū. protege me: quia clamaui ad te. exaudi me/
et mecū sis in tribulatione. eripe me et glorifica me. Et si
forte ad tempus me aliquando relinquere vidcaris: tamē
ne discesseris a me penitus relinquendo me. Sed potius.
b. ii.

Attende in adiutorium meum domine deus salutis mee. Adiu-
ua me contra hostes in pugna. quia sine te (qui es deus sa-
lutis mee) non potest esse in me salutaris victoria.

Meditatio deuota super ps. quarto penitentiali.

domine iesu christe cui proprium est misereri semper / et par-
cere. Ego miser ad te misericordem accedo / et pec-
catorum cathena constrictus: tue miseratione pietatis absol-
ui desidero. Ego multarum iniquitatum immundicia maculatus
ad te fontem mundicie confugio / et immundiciam meam per tuam
misericordiam emundari supplico: dicens.

Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tu-
am. Peto domine magnam misericordiam tuam: quia sentio
magnam miseriam meam. Peto magnam medicinam tuam
contra magnam plagam meam. Peto multitudinem miserationis
tue contra multitudinem iniquitatis mee. Ideo sequitur.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum / Ab initio
seculi exhibitarum que superant multitudinem quamlibet pec-
catorum. Dele iniquitatem meam. ut nullum in me remaneat pec-
cati vestigium. Et hoc est quod subditur. Implius la-
ua me ab iniquitate mea / et a peccato meo munda me. Pe-
to domine non solum peccatum deleri: sed amplius lauari et la-
uando pure mundari. ut non solum culpam operis: sed et-
iam reatum voluntatis abstergas. Et hoc peto non pro-
pter aliquam iustitiam que sit in me: sed propter magnam mise-
ricordiam que est in te / et multam miserationem que est a te.
In te enim est misericordia naturaliter in affectu / et a te misratio
multipliciter in effectum. Ut ergo misericorditer igno-
scas / non iustitie mee meritum allego: sed malicie mee pec-
catum agnosco. Et hoc est quod dicitur. Quoniam iniqui-
tatem meam ego cognosco. Non ergo peto ut propter mise-
ricordiam tuam deseras iustitiam tuam. Scio iustum esse ut pecca-

tum meum puniatur. sed ipsum punio vt tu non punias
ipsum. agnosco vt tu ignoscas. Et peccatum meum con-
tra me est semp. quia pctm meum non pono retro me ip-
sum negligendo vel disimulando: sed ipm semp oppono cō-
tra me ipm cognoscendo et accusando. Ideo dico ibi
soli peccaui et malū coram te feci. Quid est tibi soli pec-
caui: Nonne peccaui. non solum tibi sed p̄ximo. nonne
pctm feci non solum contra te deum meum: sed etiā p̄tra
p̄ximum meū. sicut et dauid qui hoc dicebat. non solum
in te: sed in Bersabee per adulteriū. et in vriam p̄ homi-
cidium peccauerat. Sed hoc ideo dicitur. quia tu solus
es qui das legis preceptum/ per cuius p̄uaricationē pec-
catur. Ut iustificeris in sermonib⁹ tuis/ hoc est. quia a-
deo iustus et verax es in verbis tuis que precipis vt iu-
stificeris. id est iustus et verax inueniaris. Et vincas cū
iudicaris. id est superes eos in iustitia: qui te ex superbia
iudicant/ contra precepta tua murmurando: et te in eis
quasi rigorosum et iniustum accusando. Non sic ego: s̄
ad te solum tanq̄ ad iustum iudicē confugio: qui non ha-
bes in te quod iudicetur. non habes quod reprehēdatur
sed solus existis qui omēs iudices ita vincis. vt in tui cō-
paratione nullus iustus aut verax reputetur: dicente p̄-
pheta. Omnis homo mendax. Tu ergo solus deus verax

Tu ergo dñe qui in tua veritate dixisti: Quacūq; ho-
ra peccator ingemuerit: omnium iniquitatum eius non re-
cordabor. Tu veraciter imple quod p̄misisti: vt iustifice-
ris in sermonibus tuis. et conuincas eos a quibus tanq̄
inmisericos iudicaris. Tu ergo miserere. Tu miserando
iniquitatem meam dele. Tu eam dolendo laua et munda
me. quoniam de peccatis meis veniam postulans ingemu-
sco dicens. ecce enī in iniquitatibus conceptus sum: et
in peccatis concepit me mater mea. O magna miseria q̄
simul mecū orta est ab origine mea. Ideo merito igemi-
b. iiii.

scens peto vt cures et sanes hanc magnam miseriam meam
per magnam misericordiam tuam. Nec hoc ita dixerim: vt li-
citas nuptias p'demne; sed quia in omnibus trahitur in-
iquitas ab adam. Nam hoc opus castum ppter bonum
prolis excusatum in coniuge non habet culpam: sed origo
peccati in prole secum trahit debitam penam. Ideo autem
domine non solum actualē culpam meam: sed etiā origina-
lem a parentibus traductā tibi humiliter p'fiteor. Quia.

ecce enim veritatē dilexisti. Non enim in te refundo culpe
mee iniquitatē: sed me accusando fateor veritatē/ quā tu
qui veritas es diligis: Ideo eam vere confitētibz pecca-
ta dimittis. Propterea. Incerta et occulta sapientie tue
manifestasti mihi. michi inq̃ veritatē confitenti. Secreta
tibi certa/ et nota diuine sapiētie: sed incerta michi et oc-
cultā humane insipicētie manifestasti. Quomō dicunt enī
homines sub quadā incertitudine (sicut dicebāt miniuite)
Quis scit si p'uertatur et ignoscat deus? Nō ergo hoc no-
ui/ sicut nec homines ceteri. Non hoc noui p humanā sci-
entiam: sed hoc certitudinaliter reuelasti et manifestasti
michi p diuinā scripturā/ te dicente p prophetā. Quacū
q̃ hora ingemuerit peccator: iniquitatū eius non recor-
dabor. In hac ergo promissione tua securus et certus
dicere audeo. sparges me domine ysope et mundabor
Noui dñe (te docente) q̃ ysope herba est parua quanti-
tate: sed magna virtute. herba humilis: sed medicinalis.
cuius radix petre herere diciē. cuius virt⁹ pulmonē pur-
gat dum inflatur: in qua penitētie humilitas congrue de-
signatur. que sepe parua putatur in p'spectu hominū: sed
semp magna est ante cōspectū tuū. Et dum illi adheret:
de qua dicit aplūs/ Petra autē erat christus: dum carita-
ti xp̃i radix eius affixa est/ adeo medicinalis efficitur vir-
tus eius: ut p eā pulmonis inflatio. i. supbie p'sumptio/ et
ois q̃ ex ea oriē culpe inquinatio expurgeē. Asperges ergo

me/hac humilitate .et mundabor/ab iniquitate. Lauabis
me. per humilē penitentiā. Et sup niuem dealbabor/per
salutarē gratiā/p quam peccatorū dealbatō fit. sicut scri
ptū est. Si fuerint peccata nostra sicut vermiculus: ve
lut nix dealbabunt. In hoc ergo secreto sapie tue (pri
us michi incerto et occulto) qđ iam manifestasti michi.

Auditui meo dabis gaudiū et letitiā. Et merito. dū au
dio promissionē tuā de remissione peccatorū. Auditui cor
dis mei dabis gaudiū. et letitiā de retributione premioꝝ
Et exultabunt ossa humiliata. hoc est interiores vires mee
que p culpam maculate prius pturbate sunt. Nam p pe
nitentiā yfopo humilitatis mundate. lauate/ et dealbate
merito exultabunt. Sed licet dederis gaudiū/letitiā ⁊
exultationē. ppter spem venie: non tñ deerit michi salu
tariis quedā tristitia/et spiritualis cōtristatio: ppter ti
morē pene/ et dolorem culpe. Ideoq; ad te clamare non
cessabo. uerte faciē tuā a pctis meis. Quia petā mea
nō pono retro me: sed oppono ptra me. Nec ea negligen
do aut dissimulando habeo retro dorsum meū: sed ante
faciē meā. ppterea nō a me: sed a pctis meis auerte fa
ciē tuā/ qđ ea nō agnoscēdo: sed eis ignoscēdo. et ita nō
solū hoc vel illud pctm: sed generaliter omnes iniquitates
meas dele. Quibus deletis. or mundū crea in me de⁹
Non peto vt ego homo cor mundū faciā a me: s; vt tu de
us cor mundū crees in me. qz nō est hoc opus hoīs crea
ti s; creatoris dei. Et qz ante pctm innocēs fui. et p pec
catū a rectitudie declinaui. ideo. Spm rectū inoua in vi
scerib⁹ meis. i. renoua spm meū faciendo eū rectū. quē a
te recedēdo et ad terrena puerēdo feci obliquū. Nec cor
dis mūdiciā/ aut spūs rectitudinē peto michi fieri solū in
mēte: s; etiā in carne. et hoc ē in viscerib⁹ meis. scz in lū
bis vel renib⁹ in qb⁹ sedes ē voluptatis. Un̄ ad btīm Job
de diabolo dī: q; virtus ei⁹ est i lūbis ⁊ vmbilico vētris
b. iiii.

In vtrisque ergo: anima scilicet et corpore remedium peto curationis. Ideo. Ne proicias me a facie tua. a peccatis meis faciem tuam auerte sed a facie tua ne proicias me. A peccatis faciem tuam auertis per remissionem: sed peccatores a facie tua proicis per reprobationem. remissionem postulo: sed reprobationem pertimesco. Propterea supplex oro. Spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Jam enim quodammodo spiritum sanctum tuum hoc est spiritus sancti donum habere confido. quia peccatum confitendo peniteo. Nam vera peccati confessio non est in homine ex seipso: sed ex dei dono. Non ergo a me auferas hunc spiritum: sed per cum. Redde michi letitiam salutaris tui: Redde letitiam quam peccando amisi. letitiam in qua salutaris tui scilicet salutaris gratie spiritus sancti. per quam non solum est culpe remissio: sed glorie retributio. hanc ergo non solum velis non auferre: sed reddere et confirmare: Et sic spiritu principali confirma me. Per hoc autem quod propheta tibi spiritum nominauit. scilicet spiritum rectum / spiritum sanctum. et spiritum principalem: dicunt quidam quod in eo trinitatem notare voluerit. Et spiritum rectum filium dicunt. spiritum sanctum suo nomine intelligunt. per spiritum principalem patrem accipiunt. hoc vero et quidquid aliud ad fidei et morum edificationem dicitur sine contradictione dici permittitur. Unde etiam non inconuenienter per hanc trinam spiritus nominationem / triumphariam spiritus sancti gratiam intelligere possumus: ut per spiritum rectum accipiamus gratiam que in septem virtutibus tribus theologicis et quatuor cardinalibus confertur: quibus anima dirigitur ad operandum recte. per spiritum sanctum / gratiam que in eius septem donis tribuitur: quibus anima iuuatur ad operandum faciliter et expedite. per spiritum principalem / gratiam que in septem beatitudinibus donatur: quibus eleuatur et quodammodo confirmatur ad operandum perfecte. hac igitur multifaria spirituali gratia rectificari sanctificari / et confirmari merito desidero. Et si hec spi-

ritus tui beneficia recepero: tibi ingrat⁹ nō ero. Sed o
cebo iniquos vias tuas. Qui prius fueram peccator: fiam
predicator. quia docebo verbo vel exēplo vias tuas que
sunt mīa et veritas / et sic impii ad te puerterentur: per me
salubriter edocti / de mīa tua qua michi per veniā pētur
Et de veritate. id est iusticia tua qua peccatū meum per
penitentiā punitur. Sed vt sic iniquos docere et im-
pios conuertere valeā. libera me de sanguinibus. id est
de peccatis carnis et sanguinis / et que de eorū corruptio-
ne pcedunt. libera me inq̃. O deus / qui es deus salutis
mee. que longe est a carnis et sanguinis corruptione. Qz
caro et sanguis regnū dei non possidebunt. id est peccata
que ab eis pueniūt. Alioquin nisi ab eis prius me libera-
ueris michi peccatori impropere dices. Quare tu e-
narras iustitias meas: Sed si liberatus fuero securus e-
ro ab hoc improprio. Et exultabit lingua mea / et exul-
tando narrabit iustitiā tuam. Et tunc. nē labia mea
aperies. prius per peccata clausa. et os meū. Non solum
cordis sed corporis. annūciabit laudem tuam. videlicet
q̃ me creasti. q̃ me creatū et genitum per baptismū rege-
nerasti. q̃ me regeneratum et in peccatis sepe relapsum
non reliquisti: sed penitentem ad te reuocasti et reuoca-
tum mundasti. Pro quibus beneficiis nō vis tibi of-
ferri sacrificia pecudum: sed bestias laudum. Quo-
niam si voluisses sacrificiū dedissem / sicut fcebat in vete-
ri lege. Sed iā in noua lege gratie: Utiq̃ holocaustis nō
delectaberis. Quoniam illa solum erant vmbra et figura
legis noue: Ideoq̃ cessauerunt adueniēte veritate. quod
in spiritu prophetie sanctus David pviderat / qui hoc di-
cebat. uid ergo tibi offerendū? Certe non sacrificium
pecoris: sed pectoris / scilicet spiritus ptribulati et cōtri-
ti ac humiliati cordis. Quia. Sacrificium deo spiritus
contribulatus: cor contritum et humiliatum deus non

despicias. Cor contritū penitendo: non obstinatū peccando
et humiliatū, confitendo: non elatū excusando. Tu deus
qui cordis secreta cōspicis/ nunq̃ despicias: sed utiq̃ in eo
tanq̃ in spiritali sacrificio delectaris. Sed quia hoc
acceptabile deo sacrificiū non in moysi synagoga: sed in
christi ecclesia est maxime offerendū. Ideo de ea intelligē
dum est quod sequitur. enigne fac dñe in bona volun
tate tua syon: Hoc est affectum bone voluntatis. i. mie
tue ostende per effectū pie benignitatis i. miserationis tue
hoc inq̃ fac syon. i. militanti ecclesie per syon spiritali
ter intellecte. ut ex eius vivis lapidibus. s. christi fidelib⁹
Edificētur muri iherlīm: non terrene sed celestis. i. ecclesie
triūphantis. Orat ergo cor contritum et humile non so
lum p̃ sua sed p̃ totius ecclesie salute: ut omēs eius fide
les finaliter edificentur/ et fiant muri in ipsa iherlīm celesti
firmiter p̃mansuri. Cum autē hoc factum fuerit quod
non nūc in presenti seculo: sed in futuro erit. tunc acce
ptabis sacrificiū iustitie. Tunc post p̃sentis seculi p̃sūma
tionē/ post finalis iudicii conclusionē acceptabis sacrifici
um. nō quidē imperfecte iustitie/ scz penitētie que nūc est
contriti et humiliati cordis: sed p̃fecte iustitie in gloria cō
sūmate scz sacrificiū laudis que tunc erit cordis non qui
dem lugentis et gementis: sed letantis et exultantis. Tūc
acceptabis oblationes et holocausta. Non carnales sed
spirituales. id est spiritus et animas sanctorū tecum in glo
ria assumptorū. qui erunt holocausta diuino igne/ hoc est
caritatis feruore succensa. Tunc imponent super altare
tuum vitulos. tunc imponent angeli sc̃tōs vel ipsimet san
cti et spiritus beati offerent tibi seipsos super altare tuū
scilicet christum in quo tanq̃ principali fundamēto su
peredificatur omne sanctorū meritum. Cui redditur eter
num premium et in cuius passionis virtute superimpo
nitur omne sacrificium tibi acceptabile. Super hoc alta

re imponēt et offerent vitulos nō boues antiquos sub iugo peccati mugientes: sed vitulos nouellos scilicet nouos sanctorū populos sub innocētia noue etatis ab omī vetustatis seruitute liberos sūmaq; libertate gaudentes. Tu ergo dñe. Tu da michi ab hac ipirituali syon. ab hac etiam militante/ in qua tanq̃ in via pegrinamur ad illā celestem iherlēm/ ad illā ecclesiā triumphantē: ad quā tanq̃ ad patriam perducimur cū sanctis tuis finaliter peruenire. Da inter muros ciuitatis hui⁹ firmiter pmanere. Da michi inter ciues eius feliciter te videre. vidēdo amare. amādo gaudere: Et ita meipm acceptū tibi sacrificiū et holo caustum offerre.

Deuota meditatio sup. v. ps. penitētiāli.

o dñe iesu xpe qui es verus rex glorie rectorq; scē illius iherlēm ciuitatis superne cum ea que de te et gloriosa tua ciuitate dicta sunt audio: nimirum ad eā tecum peruenire desidero. Ideoq; postq̃ multa in precedentibus psalmis disserui de timore pene. de dolore culpe. de spe venie. de amore spiritualis mundicie: Restat vt aliquid dicturus sim de desiderio tue glorie ciuitatis ierusalem. id est celestis patrie. Non enī habemus (vt ait apostolus) ciuitatem manentem: sed illam futuram inquit renūmus/ et ad eam ingredi festinare debem⁹. hanc itaq; desiderans ad eamq; festinans suspirando clamare/ et clamando suspirare cōpelloz: dicens.

o Omne exaudi orationē meam: et clamor me⁹ ad te veniat. Congruit michi dñe huius psalmi titulus Intitulatur namq; oratio pauperis cum anxiaretur et in conspectu dñi effuderit precem suam. Ego namq; pauper et inops in via pntis miserie: vt fiā diues in pzia celestis glorie. seruētū estuatiq; desiderio anxior. Et pp̃ea anxi⁹ oro et precē meā in p̃spectu tuo humiliter effundo. Ideo

exaudi domine orationē meā ⁊ clamorē meū. Jam enī p
pter animi magnā anxietatē oratio creuit in clamorem.
Orans enim clamo. Heu me quia incolatus meus plon
gatus est. heu me. quia nimis afflictus sum in via/et ni
mis elongatus a patria. Et ideo non auertas faciem
tuā a me: in quacūq; die tribulor inclina ad me aurem
tuā. Et insuper. in quacūq; die inuocauero te: veloci
ter exaudi me. Quia domine corā te oro. quia ad te cla
mo: ideo da michi faciē tuam. da michi aurem tuā. da fa
ciem non iratam: sed placatā p clementiā. da aurem nō
contra me indignatā: sed ad me inclinatā p misericordiā
Dabis utiq; domine/et oīo libenter ac liberaliter dabis:
nisi obftet michi nubes peccatorū: que obsistit orationi
bus iniquorū. Unde p ysaiam dicitur. Opposuisti nubem
ne transeat oratio. Tu ergo rumpe nubē. effunde cōtra
eam vultus tui lumen. et ita non auertas faciem tuam/
nec declines aurem tuā a me/vel orationibus et clamo
ribus meis: sed a peccatis et iniquitatibus meis. Et qā
vehemēter clamo et inuoco te. Ideo velociter exaudi me
Quia nō iam terrena quasi terrenus: sed celestia quasi ce
lestis desidero. Cui desiderio promittis/ adhuc te loquē
te dicam: Ecce assum. Nec imerito tam instanter peto
velociter exaudiri. Quia defecerunt sicut fumus dies
mei. Quia sicut fum⁹ vento cito dispergitur: ita dies vite
mee velociter deficiunt/et velut vmbra fugiunt. Et ossa
mea sicut creniū aruerunt. Nō solum vires corporis de
ficiunt: sed etiā vires aīe que dicuntur ossa mea. quia in
eis principaliter p̄sistit interior fortitudo mea/ sicut cre
niū arescentes p̄tracte sunt. vel sicut in frigore confri
ge sunt. fortitudo quippe aīe a recordatione peccati/et
timore iudicii: quasi frixa p̄trahit. Jam enī frigit hō: dū
se timet arsurū in inferno. Ecce ergo dñe. ecce paupertatē
meā p q̄ anxior. ecce tribulationē quā patior. ecce q̄liter

percutus sum ut fenū. quia omnis caro fenū/et sicut fe-
num viret: sed percutsum facile sentit iniuriā. Sic caro iu-
uentute virens: senectute vel infirmitate percutta et mor-
te succisa: arescens deficit. Nec solū percutus sum in car-
ne/ sed in corde: et aruit cor meū sterilitate peccati. Sed
vnde hoc michi? Quia oblitus sum comedere panē meū.
id est custodire dei preceptū quod est spirituale nutrime-
tum meū. De quo dicit/ Nō ex solo pane vivit homo: S; ex
omni verbo quod procedit ex ore dei. Deu me miserū
quia hūc panē verū qui ex celo et ex ore tuo descēdit co-
medere oblitus sum. Quare oblitus? quia nimis ad ter-
rena intentus neglexi celestia. Et ideo. voce gemitus
mei adhesit os meū carni me. Quia enī celestium oblitus
et terrenorum memor/ non pro spiritualibus sed pro tēpo-
ralibus gemit. Et ea nimis desiderans non solū corde
gemit sed voce: propterea a voce gemitus mei et deside-
rii inordinati. Adhesit os meū carni mee. id est vox ge-
mitus oris mei adhesit carnali mee affectioni. vel os prī-
cipale inter ossa mea. i. principalis fortitudo viriū anime
mee adhesit carni mee/ hoc est ratio sensualitati p̄sensit.

Jam vero de me aliter (te propiciante) fieri cupio. Jā
non pro terrenis: sed p̄ eternis gemere cōcupisco/ vt di-
cere valeam cū propheta: Renuit p̄solari aīa mea. In ter-
renis memor fui dei/ et delectatus sum in eternis. Utinā
ergo non oblitus: sed memor tui. Utinā nō oblitus: sed
memor eternorum bonorum tuorum: cum eodē propheta dicā.
Annos eternos in mente habui. Sed quomodo possunt
hec fieri: fient utiq; te iuvante: si propter tui/ tuorumq; eter-
norum bonorum contemplationē huius seculi/ seculariumq; et
seculariter viventium hominum cōversationē fugiam: vt eli-
gam abiectus esse in domo dei mei: magis q̄ habitare in
tabernaculis peccatorum: vt similis fiam cū sancto tuo da-
vid: qui ait. Similis factus sum pellicano solitudinis: fa-

etua sum sicut niticorax in domicilio. Et itez igilau i
factus sum sicut passer solitarius in tecto. O magnū bre
uibz in verbis mysteriū. Tres aues et tria hic loca disti
guuntur. Tres aues pellicanus. niticorax. et passer. Tria
loca solitudo. domiciliū. et tectū. Et dicitur pellican⁹ in
solitudine. niticorax in domicilio. et passer in tecto. Pelli
cano enī aui soliuage et que in solitudine habitat compa
rantur heremicole. Niticoraci vero que habitat in domi
cilio assimilantur illi qui a publico loco remoti: non in
heremo vagi/ sed vno in loco vniti viuunt dicentes. Ecce
q̄ bonum et q̄ iocundum est habitare fratres in vnum.
Passer autem solitarius et vnicus in tecto: ille est qui ho
minū societate non egens/ sed soli deo vnitus: viuens et
ad alta virtutū tecta fugiens vbi a laqueis vicioꝝ tutus
est. Dicit. Vnam pecū a dño hanc requiram: vt ihabitem
in domo dñi. Nec solum in domo/ sed i altiori domus lo
co scilicet in tecto/ imo in ipso dño deo. Ipse est ergo qui
habitat in adiutorio altissimi/ et in protectiōe dei celi cō
morabit̃. Ipse est qui non solum pro se sed pro aliis vigi
lat. et pro omnibus vigilans orat: vt a mundi carnis et di
aboli laqueis adiuvante protegenteq̃ deo liberentur. O
utinam hiis auibz similis fiam. et vt tecum sim a secu
li sollicitudine fugiens: in solitudine maneam. ne in taber
naculis peccatoꝝ manens cum peruersis peruersus effi
ciar. Nam. ota die exprobrauerunt mibi inimici. Per
uersi enī qui sunt mimici mei. et ideo inimici. quia peruer
si continue exprobrant michi fame mee detrahendo. Et
qui laudabant me/ non corde: sed ore michi fiete publice
adulando. Aduersum me iurabant/ false et proditorie cō
spirando. Sed quare hoc. uia cinerem tanq̃ panē
manducabam: et potum meum cum fletu miscebam. Per
cinerem/ et fletum significatur status penitentiū: quibus

puerſi ſepe irrident: cum eos ante laudarent. dum cum
eis ſeculo fruarentur/et peruerſe viuerēt. Cinerē autem
tanq̃ panem manducare/nil aliud eſt q̃ peccatorum reli
quias penitendo conſumere. Potum vero fletu miſcere:
eſt temporalē iocunditatē cum lachrymis ſpiritualis pe
nitentie iungere. vel potus iſte intelligi poteſt deſiderium
celeſtis patrie. qui cum fletu miſcetur: dum penitēs pro
illius dilatione non ſine lachrymarū effuſione triſtatur.

Sed vnde michi eſt fletus iſte? Certe facie ire indi
gnationis tue/ id eſt ab inſtātia vindicte tue in Adam in
choate. Cum qua non ego ſolus: ſed omēs qui naturam
trahimus de ppagine iniquitatis/ et de maſſa peccati na
ti ſumus. Propter quod dicit nos apoſtolus / natura
filios ire. Ex huius ergo ire indignatione procedit. Quia
eleuans alliſiſti me. Tu qui me altius eleuaſti/ creando
ad imaginē tuam: in quo me omnia animalia ſuperare fe
ciſti. Tu me grauius alliſiſti: pmittendo cadere in grauē
actualis peccati culpam/ que trahit ad grauiffimā ignis
eterni miſeriā. quam ſolus homo/ et nullū aliud animal
timet. quia ſolus ipſe ſuper omnia eleuat⁹ animalia: bea
te vite eternęq̃ glorie particeps eſt. Deu michi domi
ne q̃ alliſiſti me. Quia ies mei ſicut vmbra declinaue
runt: et ego ſicut ſenū arui. Deu mihi. quia dies vite mee
ſicut vmbra obſcuri et vani: quaſi inutiles tranſeunt /
et declinando deſciant. Et merito (quia a te vero die de
clinaui) ſimiles michi facti ſunt declinantes dies mei. Et
ego ſicut ſenum arui. ſterilitate culpe/ propter defectum
roris gratie. Sed quia alliſus eccidi. iam de te confi
sus: per te cupio ſubleuari. Jam terrenus ego et tempo
ralis/ ac tēporaliter declinando ptransiens/ ad te pfugio
qui eternus es et imutabilis/ ac imutabiliter durando p
manens. Quia ergo. u autem dñe in eternū pmanes.
Ideo tu eternus: me temporalē et velut vmbra tranſeuntē

ad tuam eternitatē eleuādo solues et liberales. Et memo-
riale tuū in generatione/et generationē. Quia memoria
tua qua nostri memor es in mīa tua est omni tpe pman-
sura. nec vnq̄ deficiet illa promissio tua. Cum iratus fue-
ris minime recordaberis. Et ideo u exurgens misere-
beris syon. Syon enī speculatio interpretatur: p quā mili-
tans ecclesia vel fidelis aīa intelligitur: que nūc dcū per
speculū et in enigmate speculari nititur. Ad hanc ergo te
querentē/et ad te psurgere cupientē tu exurgens ⁊ quasi
ei clementer occurrens: misereberis eius. te sibi misericor-
dē. adiutorē/ et subleuatorē exhibens. Misereberis inq̄
Quia tēpus miserendi eius: quia venit tēpus. De quo di-
cit aplūs. Cūvenit plenitudo tēporis. Et itez. Ecce nūc
tēpus acceptabile: ecce nunc dies salutis. Et vere mi-
sereberis syon. m placuerūt seruis tuis lapides eius.
Lapides syon sunt fideles militantis ecclesie. firmi et sta-
biles in christiana fide: et nihilominus spe solidi et per-
sistētes in caritate. Nūc nimirū placuerūt seruis tuis/ hoc
est sanctis ecclesie triūphantis/ qui tibi in tua ciuitate ce-
lesti ierusalē sūma cū libertate seruiūt. Quia illa que sur-
sū est ierusalē mater nostra/ hoc est triumphans ecclesia
mater militantis ecclesie (apostolo teste) oīo libera est. qā
ibi deo seruire/ regnare ē. Nūc ergo sancti tibi i regno tuo
seruientes/ et ideo liberi tecū regnantes. Terre eius mi-
serebuntur. Et merito miserebūtur terre syon. i. terrene
miserie militantis ecclesie. Nec solū ei misericordes erūt
sed etiā vt tu miserearis orabunt. Cur ita? Quia eandē
miseriā aliquando passi et experti sunt. Sed quid inde
sequitur? T timebunt gentes/ que prius timere ne-
scierūt. nomen tuū dñe: et oēs reges terre gloriā tuā. qz
videbunt maiorē esse glorie tue: q̄ superbie sue potentiā
Et hoc ideo. uia edificauit dñs syon/ Et ecclesiā suā
edificando magnificauit. Et ipsa que prius corā gētibus

et regibus visa fuit in ptumelia: videbitur in glia sua. Et
que prius ab eis supbia ptumeliose psequabatur: postea
ab eis humilib⁹ gloriose honorabit^r. hec que olim futura
esse pdixerat ppheta: quotidie implerividet ecclesia. Sed
quare hec oia? uia respexit in oratione humiliu. s. chri
sti fidehu. qui in eius fide humiliter orabāt/ vt hec sue ec
clesie feliciter euenirēt. Et ideo. Non spreuit pccem eoz/
quia non singulariter p se orabant/ sed generaliter p sa
lute oim fidehu. que utiq³ est oratio perfectoru. Quia
vero nō decet vt tot tantaq³ bñficia a deo ecclesie collata
ab hoie quasi ingrato sileant. Ideo. cribātur hec in ge
neratione altera. Ut scripture cōmendata firmiter tene
antur: non solū in antiqua generatiōe mosayca: sed in ge
neratiōe altera scz noua generatiōe christiana. Et popu
lus qui creabitur/ Hoc est populus christianus. quasi no
ua creatione in christo regeneratus Laudabit dñm. Et
merito laudabit. uia pspexit de excelso scō suo: dñs
de celo in terrā aspexit. Sed ad quid de excelso celo p
spexit et in imo terre aspexit? Certe. t audiret gemitus
cōpeditoz. hoc est vt audiret gemitus huiliū 7 penitentiū
timore dei et disciplina ei⁹/ quasi quibusdā cōpedibus li
gatoz. de quibus cōpedibus sapiētia dicit. Audi fili 7 ne
abicias pñliū meū. et infer pedē tuū in cōpedes illius. et
erunt tibi cōpedes eius in ptectionē fortitudinis. Et vt
solueret a nobis et vinculis pctōz. filios interemptoz. s.
fideles christianos spūales filios apostolorū et martyru.
crudeli interēptione a gentib⁹ et regibus mortificatorū.
vt hūis vinculis solutis: fidehu ecclesia dicere posset. Di
rupisti vincula mea: tibi sacrificabo hestīā laudis. Ad
hoc ergo de celo pspexit/ et in terrā aspexit. vt huiliū
christianoz gemitus audiret et vincula solueret. sed ad qd
t anuūciēt in syon. hoc est in ecclia militāte nomē dñi
et fidē christi/ a quo nominant^r christiani. Et laudē ei⁹ in
c. i.

ierusalē. i. laudanda et glorificanda opera eius que sunt
in celesti ierusalē. s. ecclesia triūphāte. de qua dicit. Glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Et hec ita annūciēt
vt ānuuciādo pficiāt. In quo? n pueniēdo populos in
vnū: et reges vt seruiāt dño: hoc est vt populos diuersa-
rū gentiū et reges dispersoz populoz puenire faciant in
vnitatē fidei xpi/et meozfidelū. nō vt seruiāt mūdo/car-
ni vel diabolo: sed vt seruiāt dño deo suo. de quo dicitur
Dñm deū tuū adorabis/7 illi soli seruiēs. Sed quid se-
quitur. Respondit ei in via virtutis sue. Quis est qui re-
spondit ei? Quis hic respondēdo loquit dño? Quis in su-
perioribus verbis exprimit: cui pgruat rñsio? Supra enī
cōmemorantē cōpediti et interēpti reges/et populi syon 7
irlīn. Qd aut singulariter dñ/rñdit ei: nō ad eos videtur
posse referri qui pluraliter noīant. Sed sciendū est qd hic
rñdit vnitas p pluribus. i. tota ecclesia q in xpo vna est p
cūctis fidelibus/īpa qvnū corpus est p oīous mēbris ei?
Rñdit inq dño gratias ei agēdo: q eā pspicere. eā audi-
re. eā a vinculis soluere. eā ad sui laudē noīs exercitare:
eam deniq ex variis populis ad vnus dei seruitiū pgre-
gare. Rñdit ergo ei nō voce: sed corde. nō lingua: sed vita
non in via infirmitatis sue/ sed virtutis sue. s. in fidei xpi
firmitate. q fides via est ad patriā/et est virtus huius vie
que in patria nō manebit: sed eius obscuritatē euacuabit
claritas glie. Rñdit ergo ecclesia dño. Et qd dixit: Pauci-
tatē (inquit) dierū meoznūcia michi. Rñdendo ergo orat
quasi dicat: O deus meus nuncia michi paucitatē et bre-
uitatem dierū meorū. hoc est quia dixisti q ecclesia ma-
nebit/et tu cum ea eris vsq ad cōsūmationē seculi. fac
me cognoscere/et diligenter attendere qd breue et exigū
est hoc tempus durationis mee in comparatione eterni-
tatis tue. Oro ergo ut adueniat regnū tuum. Cupio hui?
seculi finem: vt cito veniam ad regni tui beatitudinem. de

sidero dierum meorum breuitatem: vt cito transeam ad
dierum tuorum eternitatem. Et ideo. e reuoces me
in dimidio dierum meorum. Hoc est ne sinas me reuocari
a desiderio eternorum: vt heream cure temporalium. in di
midio dierum meorum/ scilicet dierum presentium: qui me
di sunt preteritorum et futurozum. qui oino dimidi sunt. et
imperfecti: nisi addantur eterni. Et merito peto non re
uocari ad terrena: qui tendo ad eterna. que ideo sunt a
uidius appetenda. Quia in generatione et generationem
anni tui. id est sine fine/ sine principio duraturi. Non sunt
ergo anni tui sicut dies mei. Quia anni tui eterni: et dies
mei exigui. Anni tui non transiunt sicut dies mei. sed sem
per manent: quia sunt eternitas tua. que nichil aliud est
q̃ substantia tua: nichil habens mutabile/ nil preteritum
nil futurum. Et quia eternitate precedis omnia que fe
cisti. Ideo sequitur. In inicio tu domine terram fundasti.
In inicio/ scilicet temporis. Tu qui es sine tempore/ sine
inicio/ sine fine inmutabiliter manens in eternitate. Et ope
ra manuum tuarum sunt celi. Nec tamen falsum est quod
alibi dicitur. Verbo domini celi firmati sunt. Nam quod
verbo facis. hoc etiam manu. i. virtute tua oparis. Non est
enim deus distinctus corporis membris. verbum autem dei manus
eius est. p̃sibi pibunt: tu autem pmanes. Tu enim semp stabi
lis das cuncta moueri: inmutabiliter pmanes. i. in tua eter
nitate pseueranter manes. Sed ipsi celi (qui in tpe verbo
tuo firmati sunt) non sicut tu firmi erunt: sed iubente verbo
tuo pibunt. Unde petrus ait. Terra autem et celi q̃ nunc sunt
eodem verbo repositi: sunt igni reseruandi. De celis ergo cre
pimus. s. de regionibus aeris pstat q̃ q̃tum ad eorum quali
tatem pibunt: sed de superioribus celis celorum non est certum. si
tamen manserint: non in se sed in deo manebunt. qz solo dei ver
bo p̃ire pnt. Et omnes. s. tam celi q̃ cetere res mutabiles
etiam angeli (sicut vestimentum) veterascunt/ hoc est q̃tum in
c. ii.

se est: nisi eos verbo tuo seruares sicut vestis que vetusta
te presumitur deficeret. Un sequit. t sicut opertoriū
mutabis eos et mutabunt. Celos enī qui corporalia & cū
cta mutabilia operiunt vbo tuo mones. et sicut eos mu
tas localiter: ita solo verbi tui arbitrio si volueris tota
liter mutabunt et in nichilū redigent. Tu autē idem ipse
es. Tu qui dixisti ego sum qui sū. Idē ipse es. Et licet oīa
sint ex te et per te/et in te: non tamē sunt quod ipse es. q̄
es mutans: nō mutatus. faciens nō factus. mouēs: sed im
mutabiliter manēs. Et ideo Anni tui nō deficiēt. Sed in
generatione & generationē erunt et indefinēter manebūt
quia anni tui eternitas tua sunt. Dum ergo dñe dū tu
am imutabilitatē. dum tuā eternitatē/ et meā creaturaz
q̄ oīm mutabilē varietatē. variāq̄ vanitatē p̄sidero: mi
mirū ad te venire. et tecū habitare desidero. nec a deside
rio meo fraudari aut spe mea frustrari/et habitatiōe tua
priuari tristis diffido. Quare: quia letus audio qđ sequi
tur. illi seruoꝝ tuoꝝ habitabūt. Jam enī leta michi cō
fidentia oritur. quia filii seruoꝝ. i. sanctoꝝ tuoꝝ tecū ha
bitabunt. s. boni christiani de quoꝝ numero esse cupio/ q̄
filii sanctoꝝ sunt. non p̄ carnalem propagationē: sed per
spiritualem participationē. Sicut econtra mali filii sunt
spirituū malignoꝝ. sicut scriptū est. vos ex patre diabo
lo estis. non p̄ generationē: sed p̄ imitationē. vel filii sunt
opera bona: sine quibus nullus habitabit in gloria. Qui
ergo ibi vult habitare non sit a bonis operibus sterilis:
sed permittat fetus bonoꝝ operū: quos sequatur. vt in
tret in terrā viuentiū: sicut Ioseph antecessit patrē suū
Jacob in egiptū: dicens ei et fratribus suis. Ego p̄cueni
parare vobis escas: ita precedant filii tui. i. opera tua ti
bi parare epulas refectionis eterne. Quales filios p̄mise
ris: tales sequeris. Et semen eoꝝ. scilicet bonoꝝ christia
noꝝ vel meritoꝝ operū. de quibus scribitur. Qui se-

minant in lachrimis. s. hic in via. cū exultatiōe metent/ in
celesti patria. hoc inq̃ semen de quo fructus glorie meti
tur: in seculū dirigetur/ hoc est in celū directum 7 erectū
in eternū: ibi tanq̃ in horreo seruabitur. Da ergo mi-
chi dñe. da et fac me ita hoc semē bene opando seminare
vt inde fructū glorie possim metendo suscipere. da et fac
hoc semen ita in me per te sanctificare/ et ad te dirigere:
vt in te et tua eternitate sine fine habitando valeā pma-
nere.

Meditatio deuota sup vi. ps. penitētiāli

D Omne iesu xpe fons et origo totius pietatis/ et
gratie. Dum ego sicut ceruus ad fontes aquarū
ad te venire desidero: tanto amplius imperfectum meū re-
cognoscens: de me meaq̃ ppria virtute diffido. ideo per
auxiliū mie tue refugiū miserie mee querēs: ad te clamā
do pfugio dicens.

D Ex profundis clamaui ad te dñe. Non solum de ex-
terioribus labijs oris: sed de pfundis et intimis
cordis clamaui ad te. Quid clamaui? Dñe exaudi oratio-
nem meā. Deinde alijs verbis idē repeto. iant aures
tue. i. auditus clementie tue/ Intendētes in vocē depreca-
tionis mee. Nec frustra sepe et itezatq̃ itez varijs verbis
eandem oratiōis deuotionē explico. quia ad exprimendū
affectū mee mentis nō sufficit organū mee vocis. nec de-
sideriū cordis satis p̃t depromere lingua carnis. Nec
īmerito ad te clamo de profundis cordis/ qui me esse sen-
tio non in vno solū pfundo: sed in pluribus pfundis flu-
ctibus/ tam interioris q̃ exterioris miserie: q̃ diu sum in
via huius miserabilis vite. Nā qui sic de pfundis clamat:
de pfundis surgit. nec ipse clamor eū diu in pfundis esse
sinit. qz vox huius clamoris omne pfundū penetrat/ 7 ad
dei aures vsq̃ puenit. Ecōtra vero: quidē valde in pfun-
diū.

do malorum sunt : qui nec ad te clamant cum se viderint
quottidianis peccatis et iniquitatibus obrutos et oppres-
sos : sed potius illos irrident qui eos ad te clamare mo-
nent. hoc est profundum malorum. De quo scriptura dicit. Pec-
cator cum venerit in profundum contemnit. Absit hoc a me
domine : sed ad te clamo de profundis cordis omnisq[ue] interio-
rum virum : ut me clementer eripias de profundis iniquita-
tum. Quia. in iniquitates observaueris domine : domine quis
sustinebit. O magni profundum O abissus multa profunda
valde / nimisq[ue] piculosa. Ecce enim undiq[ue] circumspectis omni-
bus nullum bonum : sed undiq[ue] malum videns. cateruasq[ue] sce-
lex meorum cernens nimirum pauescens exclamo. O domine. Si
iniquitates observaueris. id est ad vindictam eternam servaue-
ris. domine quis sustinebit te iudicem. Non tantum ego so-
lus non sustinebo : sed nec quis alius. quia nullus est nisi
seductus et veritate vacuus : qui se non cognoscat pecca-
tozem. Nam si dixerimus quia peccatum non habemus : nos
ipsum seducimus / et veritas in nobis non est. Non ergo
presumamus de mea iustitia : sed de tua misericordia. Quia apud te pro-
piciatio est. Si enim iniquitates sic observares ut earum iu-
dex solum esse velles et misericors esse nolles : utiq[ue] nulla
michi esset spes / nulla consolatio. Sed ideo non despero :
quia apud te propiciatio. Et propter legem tuam / legem amoris et
gratie. in qua das reis veniam. sustinui te domine patienter spe-
rans / et sperando expectans tuam misericordiam. Et hoc domine qui
omnia nosti non solum tibi profiteor sed etiam aliis. ut omnibus no-
tum sit manifesto dicens. sustinuit anima mea in verbo eius
Cuius eius : in verbo eius / cuius verbum non fallit nec falli-
tur. non in verbo hominis (qui mendax est) sed in verbo dei
qui verax est. Unde subditur. Spavit anima mea in domino. non
in homine : sed in deo speravit. qui verbo suo infallibili per-
petuam veniam regni celorum gloriam repromisit. Spavit inquit.

custodia matutina vsq; ad noctem. Quia in dño sperare debet aia a principio vite vsq; ad mortē. Nam qui vsq; ad mortem perseverauerit saluus erit. Sic ergo. Speret israhel in dño. Non solū speret vnus solus; sed totus fidelis populus. quia non vni soli sed multis dictū est. Sperate in dño omnis congregatio populi. effundite coram illo corda vestra. Et merito speret israhel. s. omnis ecclesia et pgregatio fidelū in domino. Quia apud dominū est misericordia. Non magna solum; sed maxia. Nam copiosa est apud eum redemptio. Sed quōverū est q; copiosa fuerit redemptio tempore Dauid; cum nondū tempus redemptionis aduenisset; Sane semp copiosa fuit redemptio. Sed vt ipse Dauid pphetice innuit hec fuit apud deum; hoc est apud diuinū secretū semper pūsa; semper q; pūsa; ac eterna pdestinatione disposita; sed non semp copiose ac plene apud homines exhibita. quia nō tempore legis nature aut legis mosaice; sed tēpore legis gratie de quo scriptū est. Quando venit plenitudo tēporis in-
sit deus filiū suū factū sub lege; vt eos qui sub lege erant redimeret. Nunc ergo dñe. nunc maxi; opportunū tēpus est vt de profundis fluctibus miseriarū; ad te fontē misericordiarū clamando psurgam. et de me; mea; propria virtute diffidens; de te et tua grā et pietate sperādo confidam; et ad tuam clementissimā ppiciationē cōfugiā dignū quocq; et iustum est; vt tibi O pussime Christe gratias agam; apud quem hec copiosa redemptio ideo specialiter esse dicitur. Quia tua i cruce passio; tuiq; preciosi sanguinis oblatio nō solum pro vnius; aut paucorum hominū salute; sed pro totius mūdi (pluriumq; si forent mundorū) redemptione copiose sufficere perhibetur. Per huius ergo passionis virtutem. per huius sanguinis effusionem te deprecor; vt a peccatis meis; et a penis quaa

pro his mereor: me redimas / redemptūq; ab eis eripias.
et ereptum a malis meis : tecum in bonis tuis habitare
concedas.

Deuota meditatio sup vii. ps. penitētiāli.

o Omne iesu xpe qui sperantes in te non deseris.
clamantes ad te non despicias. te querētes nō fu-
gis. te desiderantes nō respicias: sed de se diffidentes in te
consolaris; Tibi humiliter supplico. vt qui michi in pcedē-
ti psalmo pfessus sum diffidentia virtutis pprie: tua po-
tenti virtute largire digneris sobria exultationē spiritua-
lis letitie. ad quam impetranda supirans dico.

o Omne exaudi orationē meā: auribus pcipe obse-
crationē meā. Quod sepe dixi iterū repetō: vt ora-
tionis repetitio sit deuotionis pfirmitas. Nec me tedet se-
pe reiterare verba orationis: qui sepius iteravi opa iniq-
tatis. Sed in veritate tua exaudi me in tua iustitia. Hoc
est tu qui verax es / et in veritate tua penitētibus veniam
pnūisti: exaudi me penitētē non in mea sed in tua iusti-
tia. s. in mīa tua que penitentes iustificat. Peto enī iustiti-
am mīe quam exerceas in p̄senti seculo: non iudiciū illi-
iustitie quā factururus es in futuro. Ideo sequitur. t
non intres in iudiciū cum seruo tuo. Ego enī non sum di-
gnus vocari amicus vel filius tu⁹. sed tamen seruus tu⁹
sum (qui mīa indigeo) ad te fugiturus redeo. Pacem que-
ro. non ergo in futuro intres mecū in districtū iudiciū.
quia nec ego volo intrare tecum. Intran in iudiciū cū
domino: qui iustitiam suam iactantes de ea presumunt.
Quibus per prophetam dicit dñs. Quid vultis mecum
iudicio contēdere. omēs dereliquistis me. Nō sic ego: sed
iustitiam meam coram te nullam esse reputo. Quia non
iustificabitur in conspectu tuo omīs viuens. Quia et si a-
pud se quis suo iustificetur iudicio: tamen omīs homo

in hoc mortali corpore viuēs nō iustificabitur in p̄spectu
tuo: quo interiora ⁊ occulta hoīs vides. in quibus nemo
plene iustus aut mundus est tuo iudicio: q̄tunlibet sc̄tūs
hominibus videat̄. Ideo paulus ait: Nichil michi p̄sci
us sum: sed nō in hoc iustificatus sum. vel intelligi potest
non iustificabū in p̄spectu tuo. i. in tui cōparatōe non so
lum oīs homo. Sed nec oīs viuēs. etiam angelus. quia so
lus deus est: in quē peccatū cadere non potest. in cui⁹ cō
spectū etiam astra non sunt munda. Non ergo intres
mecū in iudicio rigoroso: sed mecū pie et misericorditer
age. uia p̄secutus est inimicus / vel quisq; alius aduer
sarius. aīam meā: et humiliavit in terrā vitā meam. Hoc
est q̄tum in se fuit: eam (vt celestia relinqueret / et terrena
saperet) inclinavit. Et itez. collocavit me in obscu
ris. id est i peccatorū tenebris. sicut mortuos seculi. id est
sicut ceteros peccatores non spiritualiter viuētes: sed se
culariter in pctis moriētes. Ideo Anxius est super me
spūs meus: in me turbatū est cor meum. Sed ecce post
q̄ tristitia p̄cesserūt: leta sequū̄. post q̄ anxiat⁹ fui ⁊ tur
batus p̄ multiplicē inimici temptationē letus factus sum
per spiritualē dei consolationē. Quia amor fui dierum
antiquorū. s. diez eternorū. hoc est tue eternitatis diuine
cui⁹ memoria maxia causa est spūalis delectatiōis / et le
tie. Unde scriptū est. Amor fui dei et delectatus sum.
Nec solum in dieb⁹ eternis seu inuisibilibus rebus: sed etiā
in creaturis tēporalibus: te eternū ⁊ inuisibilem deū con
templatus sum. Nam meditatus sum in cibus operibus
tuis: in factis manū tuaz meditabar. Quesiui in operi
bus artifcem: in creaturis creatorē: in rebus factis te eā
rum mirabilē cōditorem. Creatura tua facta est michi in
speculū: vt in ea te cognoscerē deū meum. quia (vt ait a
postolus) Inuisibilia dei p̄ ea que facta sunt: intellecta con
spiciunt̄ sempiterna. quoz virt⁹ ei⁹ et diuinitas. Et ideo.

xpādi manus meas ad te. quia in opibus tuis cognoui. q̄ oia bona sunt. et nō a se: s̄ a te tuęq; bonitatis participatiōe bona cr̄stunt. Ideo tibi gratias agens xpādi in oratiōe manus meas ad te tanq̄ ad bonorū oīm largitorem. Et aīa mea sicut terra sine aqua tibi. Non solum ad te expandi manus operis mei: sed omēs vires animi. Et merito q̄ aīa mea a te derelicta est tibi sicut terra sine aqua. Ideo debet se ad te expandere. et non sibiip̄s: s̄ tibi adherere. quia non ipsa seip̄am: sed tu solus eam potes rore gratie irrigare. sicut autē terra sine aqua sterilis est: sic aīa sine gratie tue pluuiā fructum ferre non potest. Tu ergo. elociter exaudi me dñe / cito dando pluuiā gratie. quia sitiuit in te aīa. Ideo si aquā dare lōgius differas. Defecit spiritus meus / a te tanq̄ sterilis derelictus. Et propter hoc. non auertas faciem tuā a me. / spiritū meū derelinquēs. et ab eo auferēdo vel ei differendo grē tue donū. alioquin. Similis ero descendētibus in lacum hoc est in profundū peccatorū. Sed potius. auditā fac michi manē miām tuā. auditā / scilicet a prophetis et manifestatā in scripturis. fac me interius sentire: quod exterius facis audire. Et hoc mane. i. cito et non tarde. quia in te speravi. et ideo speravi. quia audiui. Prope est dñs omībus inuocantibus eū in veritate. Et vt cito facias miām tuam. otam fac michi viam in qua ambulē. vt sit lucerna pedibus meis. verbum tuū ad recte ābulandū in via mandatorū tuorū. quia ad te. A quo tanq̄ a p̄re luminū descendit omē bonū / et qui illuminas omīnē hoīem venientem in hunc mundū. a te inq̄ et non cōtra te. leuaui aīam meam. Et ideo. ripe me de inimicis meis dñe ad te confugi. Non a te fugi: contempnendo et postponendo lucem tuā. sed ad te confugi querendo et postulando eam. Ideo. Eripe me de inimicis meis / sc̄ a diabolo et ministris suis. qui temptant vt ambulem in tenebris.

Et vt ab eis eripias me. doce me facere voluntatē tuam.
quia si non doces me: faciam voluntatē meā non tuam.
et sic deferes me deus meus: dum ego te deseram. Ergo
doce me. quia deus meus es tu. Ad alium currerē: si aliū
hērem creatorē. s; q; tu solus es de⁹ meus: ideo doce me
vt magister meus. Quod vtq; facies. Quia. spiritus
tuus bon⁹ deducet me in terrā rectā. Ecce q; supra i me
moria eternoz et in ptemplatiōe tua et tuoz operū dele-
ctatus sum. Ne magnitudo contēplatiōis extolleret me.
Ne superba fieret letitia mea: letis mīscui tristia. Sed iā
post tristitiā pueror ad gaudia. Jam enī plene spero: q;
spiritus meus malus non pducet me in terrā peruersam
infernaliū penaz. Quia spiritus tuus bonus deducet me
in terrā rectam. In terrā sc; celestiū gaudioz. de qua dī
Portio mea in terra viuentiū. Et hoc nō propter meritū
meum. Sed ppter nomen tuū dñe viuificabis me in equi-
tate tua. Non in iustitia mea. Ego enī me occidi per pec-
catum meū/ sed tu me viuificabis ppter nomen tuū quod
est iesus/ et interpretatur saluator. vt rem nois tui imple-
as. Tu eris michi iesus/ et me viuificādo saluabis. Et sic
duces de tribulatione/ huius seculi. aīam meam: et in
mīa tua. Non in merito meo. Disperdes inimicos meos.
Quos etiam inimicos tuos merito dixerim. quia in me
seruo tuo te dominū meum q̄tum in se est persequuntur
et gloriā nominis tui. Cui et non michi salutem meā at-
tribuo: dicens. Non nobis domine non nobis: sed nomi-
ni tuo da gloriā. hanc inq; gloriā saluti mee aduersando
aufferre conantur. Unde conuenienter subditur. et
perdes omnes qui tribulant aīam meam/ scilicet diabo-
lum 7 oēs obstinatos. et merito pdes me tribulātes. Quā
ego seruus tuus sum. Ad te in mea tribulatiōe recurrēs
sicut seruus humilis 7 fidelis vassallus recurrit ad dñm.

Ecce ergo huius psalmi/ aliorūq; psalmoz penitentialiū
leta conclusio. Ecce spūalis leticie exultatio: quā salutaris
pnie tristatio finaliter operatur: vnde qui p pniā affli-
gitur tandē dicit psolatōes tue letificauerūt aīam meā.

Da ergo mihi dñe hos quos pniales psalmos ecclesia
tua noīat. et a penitētibus sibi psallēdos esse p̄dicat tam
digne ac deuote. nō solū ore: sed corde penitēdo psallere
vt p tristationē penitētie salutaris: exultationē cōsequi
valeam leticie spūalis. vt post salutarē penitentiā: tandē
p spiritalē leticiā exultando dicā: Spiritus tuus bonus
deducet me in terram rectā. Da mihi dñe hoc septena-
riū penitētū psalmoz esse remediū p̄tra septenariū mor-
taliū peccatoz/ michiq; esse auxiliū ad septenariū virtu-
tum principalū. ad septenariū donoꝝ spiritaliū/ ad se-
ptenariū beatitudinū/ ad septenarium deniq; petitionū i
oratione dñica p̄tentariū. Da mihi dñe in horū psalmoz
meditatione: timorē pene/ dolorē culpe/ spem venie/ amo-
rē cordialis mandicie/ desiderii celestis patrie/ diffiden-
tiam virtutis p̄prie/ exultationē deniq; spiritalis leti-
cie. de hoc enī septenario mentaliū affectuū principaliter
agitur in hoc septenario deuotoꝝ psalmoz. his septem
affectibus (quasi septē scale pn̄e gradibus) ad terrā pa-
trie celestis ascendit: quo me finaliter deduci et feliciter
ascendere. et tecū habitare/ p̄beniterq; regnare. tu miseri-
corditer p̄stare digneris: qui viuīs et regnas in secula se-
culorum. Amen.

Liber de septē gradibus scale/ p̄tinēs medita-
tiones deuotas sup septē psalmos penitencia-
les. a Dño Petro de Ayllico Cameracen. ep̄o
finit feliciter.

